23 AĞUSTOS 1980 CUMARTESİ 10 TL.

Halkın Gazetesi

Demokrat

ÜNİVERSİTE-AKADEMİ ÇATIŞMASI

TÜMAS İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu

2. sayfada

Ordu Valisi Akkaya, görevini hakkıyla yerine getirmeye devam ediyor

FATSA'DA HARAÇ VE SOYGUN DEVRİ BAŞLADI

● Gece sokağa çıkma yasağının kaldırıldığı Fatsa'da bazı güvenlik kuvvetlerinin yurttaşları gerekçesiz yere gözaltına aldığı, Cumhuriyet ve Demokrat Gazetelerinin satış ve dağıtımının engellendiği bildirildi

● Fatsa'ya diğer illerden getirilen ve çoğu cinayetten sanık olarak aranan faşistler yeni saldırı hazırlıkları yapıyorlar. Kendilerine haraç vermeyen yurttaşları tehdit ediyorlar

● Vali ve emniyet müdürünün yardımıyla ve kendilerine sivil polis süsü vererek Fatsa sokaklarında dolaşan faşistler, yurttaşlardan 200 bin liraya kadar varan haraç istiyorlar

HABERİ 7. SAYFADA

Üç öğrenciyi bıçaklayan faşist kız Sağlık Bakanlığı'nca Bitlis'te bir sağlık ocağında görevlendirildi

● Van Ülkücü Gençlik Derneği üyesi faşist kıza Sağlık Bakanlığınca verilen "özel kadro" dışında, Başbakan Demirel'in de bu konuda İl Sağlık Müdürü ile Bitlis Valisi'ne özel talimat verdiği öne sürülüyor

HABERİ 5. SAYFADA

TBMM Anayasa Komisyonu çalışmalarından sonuç alınamadı

Liderlerin erken seçimle ilgili karşılıklı suçlamaları sürüyor

● Demirel: Millete giden yolları tıkayanları Türkiye'yi bir ucundan bir ucuna dolaşıp millete şikayet edeceğim.

● Ecevit: Biz kimseyle hükümet pazarlığı içinde değiliz. Derdimiz Hükümet olmak değildir. Demirel nevi şahsına münhasır bir kimsedir.

● Erbakan: MSP, CHP ile hükümet pazarlığı içinde değildir. AP, milletvekili transferi yapmak için siyasi ahlak dışı pazarlığa girişiyor.

● Anayasa Komisyonu'nda "erken seçim önergesi"nin Anayasa'ya aykırı olup olmadığını incelemek için alt komisyon kuruldu

HABERİ 7. SAYFADA

Fatsa'da nokta operasyonundan sonra gözaltına alınan 572 kişiden ancak 55'i tutuklandı

● Vali Akkaya gözaltına alınanların 572 kişi olduğunu söylerken Fatsa halkı bu rakamın daha çok yüksek olduğunu ileri sürdü

HABERİ 7. SAYFADA

Emniyet müdürleri ve kaymakamlar arasında geniş çapta değişiklik yapıldı

● Amasya Emniyet Müdürü Ordu'ya, Ordu Emniyet Müdürü de Amasya'ya atandı

ANKARA (DEMOKRAT)

Emniyet müdür ve amirleri ile kaymakamlar arasında geniş çaplı atamalar yapıldığı bildirildi. Sözkonusu atamaların Valilerin yapmaya zorladıkları bazı uygulamalara karşı çıkıldığı için gerçekleştirildiği de belirtildi.

Sözkonusu kararla birlikte görev yerleri değiştirilen emniyet amirleriyle kaymakamların atamalarıyla ilgili karar Resmi Gazetede yayınlandı. Buna göre görev yerleri değiştirilen emniyet müdürleri ve amirlerinin sayısı 27'yi buluyor. Görev yerleri değiştirilen kaymakam ve vali muavinlerinin sayısı ise 126.

(Devamı 7. Sayfada)

AKKAYA ŞİMDİ DE AYBASTI'YA KAFAYI TAKTI

Ordu Valisinin yeni hedefi Aybastı halkından bir grup, daha önce düzenlenen "fındıkta sömürüye son" mitinginde görülmektedir. *(Fotoğraf-DEMOKRAT)*

Aybastı'da başlatılan operasyon sürüyor: 80 kişi gözaltında

HABER MERKEZİ

Fatsa'da aranan faşistlere maske taktırıp muhbir olarak kullanan ve Fatsa'da iyi, güzel, doğru ne varsa herşeyi ortadan kaldırmayı amaçlayan Ordu'nun "Sicili bozuk "valisi Reşat Akkaya şimdi de kafayı Aybastı'ya taktı.

Aybastı'da iki gün önce sabaha karşı sokağa çıkma yasağı konularak başlatılan operasyon sürerken gözaltına alınanların sayısının son belirlemelere göre 80 kişiye yükseldiği bildirildi. İki ay içinde 8 yurttaşın hunharca katledildiği

(Devamı 7. Sayfada)

Erkmen hakkındaki gensoru salı günü görüşülecek

● CHP Ortak Grubunda alınan bir kararla tüm parlamenterlerin salı günü Meclis'te hazır bulunmaları istendi

HABERİ 7. SAYFADA

"Basın Şeref Divanı" tepkiyle karşılandı

● TGS Ankara Şubesi Başkanı Yaşar Gören, Ankara Gazeteciler Cemiyeti'nin kararını eleştirerek "Şerefi insanlar kendi kendilerine vermezler, şeref insanlara kitleler tarafından verilir" dedi.

ANKARA (THA)

Ankara Gazeteciler Cemiyeti'nin "Basın Şeref Divanı" kurması kararına karşı tepkiler sürüyor. İstanbul Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Burhan Felek'in divanı tanımamasından sonra TGS Ankara Şubesi ve Çağdaş Gazeteciler Derneği de birer açıklama yaparak sözkonusu karara karşı çıktılar.

TGS ANKARA ŞUBE BAŞKANI

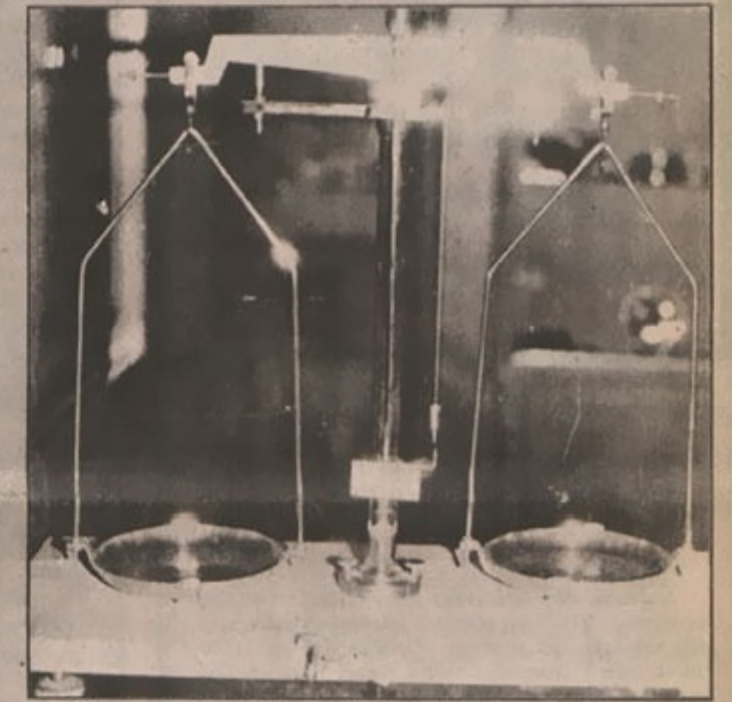
TGS Ankara Şubesi Başkanı Yaşar Gören "Şerefi insanlar kendi kendilerine vermezler, şeref insanlara kitleler tarafından verilir" dedi. Gören, "Öyle bir divan düşünün ki, basın iş kolundaki Türkiye'nin en büyük sendikası TGS'den bir üyeyi bile bünyesinde bulundurmuyor. Hangi gerekçe, hangi amaç için ve hangi yöntemle kurulduğu bilinmiyor. Şu veya bu şekilde 200-300 kişili cemiyetlerde palazlananların şereften bahsetmeye hakları yoktur. Bu divanı tanımıyoruz" şeklinde konuştu.

ÇGD GENEL BAŞKANI

Çağdaş Gazeteciler

(Devamı 7. Sayfada)

TERAZİLERE DE GÜVEN KALMADI!..

Ölçü ve tartı aletlerinde, tüm yurt çapında yılda en az üç kez yapılması gereken kontrol ancak 10-15 ilde yapılıyor. Kontrol yapılan yerlerde en çok hile yapılan ölçü ve tartı aletlerinin kantar, uzunluk ölçüleri, kuyumcu terazileri, fabrika sayaçları olduğu bildiriliyor.

Her altı teraziden birisi hileli

● Ankara'da yapılan kontrollerde tartı ve ölçü aletlerinin %10'unun Samsun'da da % 25'inin hileli olduğu anlaşıldı

HABER MERKEZİ

Mevzuata göre bütün il, ilçe, bucak ve köylerde yapılması gereken ölçü ve tartı aletleri kontrolü geçtiğimiz yıl ancak 11 ilde 1980'in ilk 8 ayında ise 8 ilde yapılabilidi. Kontroller sonunda her altı tartı ve ölçü aletinden birinin hileli olduğu saptandı.

Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü'ne bağlı Ölçü ve Ayar Müdürlüğünce ancak 15 ilde kontrol yapma olanağı var. Kontrol

(Devamı 7. Sayfada)

Kayseri'de üç Çinkur işçisine ÜYD binasında işkence yapıldı

Köy YSE-İŞ Sendikası Genel Başkanı Sadık Özkan öldürüldü

● Şavşat'ta 14 yaşında bir çoban öldürüldü.

● Çanakkale Emniyeti, Teknik Bürosu'nda patlayan bomba 4 kişiyi yaraladı.

● Kayseri'de Çinkur Başmühendisi sağ görüşlü Münir Topkan öldürüldü.

HABERİ 5. SAYFADA

Greve çıkan Banknot Matbaası işçileri

"Bastığımız mor binliklerden hakkımız olanı istiyoruz"

Başkent'te bir grev daha başladı. Merkez Bankası banknot matbaasında çalışan 517 emekçi geçen aydan beri sendikaları Türkiye Gazeteciler Sendikası Ankara Şubesi ile işveren arasında sürdürülen toplu sözleşme görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine grev

(Devamı 7. Sayfada)

Siverek'te ilerici yurttaşlara tehdit mektupları yollanıyor

● Yurttaşlar kendilerine yollanan tehdit mektuplarının AP Urfa Milletvekili M. Celal Bucak'ın adamları tarafından hazırlandığını ve kendilerinden bir hafta içinde ilçeyi terketmelerinin istendiğini söylediler

● Can güvenliklerinin sağlanması için savcılığa başvuran yurttaşlara Siverek Cumhuriyet Savcısı'nın "Ben kendi can güvenliğimi bile sağlayamıyorum" dediği öne sürüldü

HABERİ 5. SAYFADA

Orada da ŞİT, TİT var...

Faşistler, dünyanın neresinde olursa olsun, hep benzer yöntemlerle katlediyorlar işçileri, gençleri, öğretmenleri, köylüleri ve kimi zaman da tenimde görüldüğü gibi henüz oyun oynayacak yaşta çocukları...

El Salvador'da "Ölüm Mangaları" 11 kişiyi kurşuna dizdi

HABERİ 7. SAYFADA

Ali Uygur'un mezarının açılması geciktiriliyor

● Uygur'un yakınları mezarın açıldığı takdirde olayın kesinlikle aydınlığa kavuşacağını belirtirken, Mersin Cumhuriyet Savcılığı aynı mezarda Ali Bütün adlı bir kişinin gömülü olduğunu açıkladı

● Mezarlık çalışanları, imam ve ölü yıkayıcıları olayla ilgili olarak Savcılıkta ifade verdiler ve Ali Uygur'u teşhis ettiklerini bir kez daha belirttiler

HABERİ 5. SAYFADA

Ankara Tabip Odası Yönetim Kurulu:

"Sağlık personeli üzerindeki baskılar siyasal iktidarca yönetiliyor"

● Dr. Erdal Atabek ve Dr. Şakir Derkut'un tutukluluklarının kaldırılması için yapılan itiraz reddedildi.

HABERİ 7. SAYFADA

Maden-İş Genel Başkanı Karaca Denizciler'le görüştü

Karaca: Farklı anlayışta olmamıza rağmen, işçi sınıfının çıkarları için ortak noktalar bulmalıyız

● Türk-İş Genel Başkanı 3 Eylül'de yapılacak olan Türk-İş Yönetim Kurulu'nda DİSK'le eylem birliği konusunun görüşülebileceğini belirtti.

HABERİ 7. SAYFADA

İstanbul Demiryolu Memurları Derneği:

"TCDD Genel Müdürlüğü yüzlerce memuru can güvenliği bulunmayan yerlere sürüyor"

● İstanbul Demiryolları Derneği ve Demiryolları Makinist Ateşçi ve Revizörleri Derneği Haydarpaşa Şubesi adına yapılan ortak açıklamada "Tüm devlet kurumlarında sürdürülen kıyım Demiryollarında en katı şekilde uygulanmaktadır" denildi.

HABERİ 7. SAYFADA

AKLA KARA

İyimserce

EMİL GALİP SANDALCI

Bizim apartmanın kapıcısı köye-gitti. Anasını görmeye. Geride ikiyaşından oniki yaşına kadar sıralanan, üç oğlan iki kız, beş çocuğuyla karısı kaldı. Bu arada, her gün kesileceği bilinen ama nezaman kesileceği pek bilinemeyen, elektrikler kesiliverince... 16 No'nun doktora gitmek üzere evden çıkan topluca hanımıyla eşliğindeki orta yaşlı, zayıf beyi de... kendi katlarından iki buçuk kat aşağıda, sokak düzeyinden bir buçuk kat yukarda bir biçimsiz noktada... asansörün içinde kaldı. Aslında, kapıcının karısının, kocası köye anasını görmeye gidince, beş çocuğuyla yalnız kalışı ile 16 No. dakilerin asansörde kalışı arasında herhangi bir ilinti yoktu. Sonradan oldu. Şöyleki; Asansörde iki kişinin kaldığı duyulunca önce kapıcı arandı. Doğaldı. Bu gibi durumlarda önce kapıcı aranırdı. Ayrıca, asansörlerin huyunu suyunu en iyi onlar bilirdi. Zira, ülkemizde hiç bir asansör bir diğerine benzemezdi. Hepsinin ayrı vedeğişik huyu suyu vardı. Bizim apatmanın asansörünün de kendine özgü bir huyu suyu vardı. Nitekim, geçtiğimiz yılda, 13 No'da oturan doktor hanım, bir öğle üzeri asansörün kapısını açmaya davranınca, kapı da açılınca... bir adım atıp... asansöre gireceğine... nedense aklına esip iki kat aşağıya inmiş olan, asansörün tepesine balıklama düşmüş ve kalça kemiğini kırıp iki ay hastanede yatmıştı. Ama, asansörümüzünbu başına buyrukluğunu eski kapıcı bilirdi. Şimdiki yeniydi, bilemezdi. Üstelik köydeydi. Varılıp karısı bulunduğunda... kadıncağız beş çocuğuyla yalnız kalmanın yanında, bir de asansörün karşısında kala kaldı. Ne asansör anahtarının nerede olduğunubiliyordu, ne de bu gibi durumlarda bilmem neyi çevirerek asansörü inip bindirmeye yaradığı anlaşılan demir kolun yerini. İşte bu noktada 16 No'dakileri asansörde kalışı ile kocası köye giden kapıcının karısının beş çocukla yalnız kalışı arasında olumsuz bir bağlantı kurulmuş oldu; öyleki, asansörde kalanlara yalnız kalan kapıcının karısından bir yarar söz konusu olamayacaktı. Dış yardıma gerek vardı. O da hemen geldi. Çevrede ne kadar çocuk varsa apatmana doluştu. Onları, komşu kapıcılar, eşleri, evlerden eski gazete toplayan bir delikanlı, gezgin bir yoğurtçu izledi. Apatman dairelerinin kapıları ardına dek açıldı. İçerdekiler dışarı uğradı. Bir şenliktir başladı. Gece kulüplerinde şarkı söyleyen sarışın şarkıcı hanım bile, öğle uykusundan uyanmanın mahmurluğunda, aramıza katıldı. Her kafadan bir ses çıkıyordu. Ama hiç bir şey olmuyordu. Asansörde kapalı kalan 16 No'lulardan ise hiç ses çıkmıyordu. Anladım. 16 No'nun hanımı zaten durmuş oturmuş bir hatundu. Az sonra yaygarasız, sessizce bayılırdı. Ortalıkta ne yaptığını, ne yapılacağını bilen tek bir kişi vardı. Bakkalın 12-13 yaşlarındaki çırağı. Nitekim, sonunda gerekeni bulan da, yapan da o oldu. İçeri merdiven, iskemle sarkıtıldı. Çıktılar.

Eve döndüm ki... kapı güm güm... (Elektrik kesilince zil çalacak değil ya). Açtım. Havagazı memuru. Saati okuyacak. Buyur ettim, okudu. Güldüm: "Ne işe yarar ki?" dedim. "Haftalardır sadece hava geliyor." O da güldü. Gitti. Bizim banyoda bir şofben var. Beş yıldır kullanamadım Kontrat yaparken "Haftada iki gündesıcak su" demişlerdi. Bu yakıt yokluğu ve pahalılığında o da ikiyıldır yengeniz. Neyse, bu da ayrı bir hikaye. Zaten, kiraların bu yüksekliğinde yakında bir çadıra yerleşiriz ve tüm asansör, kira, elektirik havagazı sorunlarını çözeriz.

Hele, bir de seçimler erkene alınsın, AP tek başına iktidara gelsin, MHP'de bir güzel ol iktidarın arkasına yerleşsin. Siz sağ, biz selamet. Yaşasın Cumhuriyet!

Unutmayalım. Ne demiştik 10. Yıl Marşı'nda? "Çıktık açık alınla 10 yılda her savaştan" Çıkarız, evvelallah!

KOOPERATİFİMİZ EMEKÇİSİ
ALİ HAYDAR ÖZER VE AİLESİ

14 Ağustos 1980 günü Çorum'un Kargı köyünde gözü dönmüş faşist caniler tarafından katledildiler.

Anıları faşizme karşı mücadelede ve halkımızın kalbinde yaşıyor

TUN–ÇO HALK TÜKETİM KOOP ÜYELERİ
VE MAHALLE SAKİNLERİ

HALKIN DİLİNDEN

DEMOKRATLIK ÜZERİNE

Toplumda, bazı insanlar, belirli bir siyasi yapılanma içersinde açık şekilde yer almamakla birlikte, tarih boyunca egemenlere karşı verilen savaşımlar sonunda teşhir olan emperyalizme, faşizme ve şövenizme karşıdırlar. Bu nedenle, emek ve emekçiden yana düşünce ve görüşlere karşı olmayan ve bunlara ilgi duyan kişiler, DEMOKRAT nitelikli insanlardır.

Demokrat yapıya sahip insanlar, insanlık dışı ve çağdışı görüşlere karşı olmalarına karşın, bu düşüncelerin maddi ve organize saldırıları karşısında, saldırının yapısına uygun etkin tavrı alamazlar. Ancak, sözle, yazıyla bu saldırıları şiddetle kınar ve karşısında olduklarını söylerler. Bunun yanında, demokrat insanların diğer bir önemli özelliği de, her ne olursa olsun karşı oldukları düşünce ve görüşlerin yanında yer almazlar. Bununla beraber, özünde aynı düşünceyi paylaştıkları, ama davranış ve eylemlerine biçimsel olarak karşı oldukları insanlara da ihanet etmezler. Onlara, manen olanakları ölçüsünde de madden yardımcı olmaya çalışırlar.

Demokrat insanlar, her ne kadar, toplumsal mücadele içerisinde etkin bir şekilde görev almasalar da, bazan saldırılara hedef olmaktan kurtulamazlar, ülkemizde, bugüne kadar, faşist saldırılar sonunda birçok profesör, yazar, gazeteci, avukat ve yurttaş sırf demokrat bir yapıya sahip oldukları için öldürülmüştür. Bu da bize, artık faşizmin demokrat insanlara dahi tahammül edemediğini göstermektedir. Bu yüzden, günümüz Türkiye'sinde demokratlık, yürekli ve namuslu bir nitelik olarak karşımıza çıkmaktadır.

Demokratlar, bu yapılarını koruyabilmek için toplumdaki namussuzlardan ve halk düşmanlarından daha yürekli olmak zorundadırlar. Aksi takdirde, korkaklık, pısırıklık demokrat insanları faşizme hizmet etmeye kadar götürür. Her türlü baskı, zulüm ve işkencenin arttığı şu günlerde, demokrat geçinen bazı insanların bu niteliklerini kaybetmeye başladıklarını ve hatta zaman zaman gerici ittifaklar içerisine girdiklerini gözlemek olasıdır. Tarihin her döneminde olduğu gibi, bu tür insanlar, küçük çıkar hesapları uğruna, gönül ve düşünce birliği içerisinde göründükleri insanların harcanmasında, tarihin mahkûm ettiği düşünce ve görüşlerin sahiplerine de yardımcı olabilirler. Böyle insanlar iki yüzlü oldukları için yardımcı oldukları insanlar tarafından da sevilmezler. Bu nedenle iki cami arasında kalmış beynamaza dönerler.

Demokrat niteliğini her türlü baskı ve her türlü tehditler karşısında koruyan, saldırılara rağmen kişiliğini pazara çıkarmayan insanlar, acı çekerler ama saygın ve onurlu bir şekilde yaşarlar. Demokrat görünüp te, aslında insan olduğu için kendine ihanet eden zavallılar, onursuz ve yalnız yaşamak zorundadırlar.

Mesut KARAKOYUNLU
Finike-ANTALYA

FAŞİZM

Bu yılın
Hiç bir farkı yok diğer yıllardan
Ama siz kent çocukları
Bu yılı çocuk yılı kabul ettiniz

Ben açım
Ekmekten başka bir şey bilmem.
Birde çorba...
Ama siz....
Elma şekeri, çukulatlı pasta
Ben bunun nasıl olduğunu da bilmem

Sadece duydum...
Görmedim çünkü
Bu yıl çocuk yılı imiş
Onuda duydum.
Görmedim çünkü.
Benim köyüme gelmedi
Çocuk yılı falan.

SEVGİ PALA

Bigadiç Cumhuriyet Lisesi'nde bu yılki sınavlarda hile yapıldı

Bigadiç Cumhuriyet Lisesinde bu yıl ki tamamlama sınavlarında Okul yöneticilerinin öncülüğünde bir benzeri çok zor görülebilen çeşitli suistimaller, yolsuzluklar, sınav hileleri sahnelenmiştir.

Bu yıl okul dışından ortaokul bitirme sınavlarına girenlerin sayısı birden artmıştır. Bu artışın başlıca nedeni, okul yönetimindekilerin kendi yandaşlarına bedavadan ortaokul diploması dağıtmak düşüncelerinden başka yorumlanamaz.

Daha sınavların ilk gününde okul dışından sınavlara ilk kez başlayan UÇAR KOÇ adlı mevcut siyasi iktidarın militanı bilinen ve daha önce çalıştığı Bigadiç-Yağcılar Temel Yatılı Bölge Okulu gece bekçiliği görevinde bekçi saatini kıran, bir kız öğrencinin yatağında yakalanan, aynı okulun erkek öğrencileri ile cesitli kağıt oyunları oynarken yakalanıp soruşturma sonunda Erdek-Marmara Adası okullarına sürülen ahlak yoksunu bu kişiye gösterilen gayri kanuni hoş görü ile bu düşüncelerini açığa vurmuşlardır. Gece gündüz birlikte içli dışlı oldukları herkesce bilinen bu militana önceden SINAV SORULARI OKUL YÖNETİCİLERİNCE BİLDİRİLDİĞİ halde bile bu sorulara hazırlanmaktan aciz olduğu için sınava soruların yanıtlarını kapsıyan bir tomar kağıtla girip AÇIKÇA KOPYA YAPTIĞI, salonda görevli öğretmenlerce görülüp gerekli yasal işlemin yapılması için okul müdürü İSMAİL ACAR'a bildirildiği halde Müdür'ün herkesin önünde kopya kağıtlarını bu kişinin avcundan alıp yırttığı ve hakkında kopya işlemi yaptırmadığı ekli tutanakla belgelenmiştir. Bu kişi de böylece bu dersin sınavını başarı ile atlatmış ve ödülünü almıştır.

Yine aynı sınavlara giren İlçe Ziraat Mühendisliğinde hizmetli ŞABAN KIRDAR da militanlık ödülü olarak bir sınav döneminde 19 dersi başararak okul tarihinde ilk kez okul dışından 'girip rekor kırmayı başarmıştır.

Bu yapılan haksız, yersiz, yanlı ve sorumsuz suistimal ve yolsuzluklar yapanların yanlarına kâr mı kalacak? Okulun üç yıl göz nuru döken öğrencileri sınavlarda buram buram terlerlerken ve sınıfta kalırlarken bir kaç militan bedavacıya ulufe dağıtır gibi not dağıtmak başarı gibi gösterilip alkışlanacak mı?

Yapılanların onda birini yapmanın sorumlularının açığa alınmalarını, meslekten ihraçlarını gerektiren bu sorumsuz uygulamalara dur diyen ilgilileri BİGADİÇ HALKI SABIRSIZLIKLA ARAMAKTADIR.

BİR GRUP BİGADİÇ HALKI

DÜŞÜNCE ALANI

ÜNİVERSİTE–AKADEMİ ÇATIŞMASI:

Olayın temelinde, Türkiye'deki akademisyenlerin genel olarak kariyer fetişizmi içinde oluşu yatmaktadır

TÜMAS İSTANBUL ŞUBESİ YÖNETİM KURULU

Akademilerin fakülte açması sonucu gelişen olaylar, çok sayıda akademi mezununun öğrencisinin ve yüksek öğrenim adıyının bundan zarar görmesi sözkonusu olunca kamuoyunda güncel hale geldi. Ancak bu olayın bir de olumlu yanı var!Akademi ve üniversite yönetimlerine egemen olan zihniyetin ve sorumluluk anlayışının ortaya çıkması.

Olayın temelinde, Türkiye'deki akademisyenlerin genel olarak kariyer fetişizmi içinde oluşu yatmaktadır.Zaten akademilerin üniversite olmak için inatla çabalamasını ve üniversitelerin de buna engel olmak için aynı şekilde karşı koymasını başka türlü açıklamak zordur.Kaldı ki, her iki kurumun kendi amacına ulaşmak için kullandığı yöntemlere dikkat edilirse, bunun temelinde bir kez daha kariyer fetişizminin olduğunu saptarız.Akademinin üniversiteleşme yolunda itibar ettiği tek yöntem etiket değiştirmedeki hukuki engellerini aşmaktır. O arada,'bilimsel ağırlığını koyma', 'demokratikleşme' gibi yollara gidilmemiştir. Üniversite için de farklı birşey söylemek güçtür.

Gelişen olayları izlersek akademi ve üniversite yönetimlerine egemen olan anlayışın yalnızca kariyer fetişizminden ibaret olmadığını da görmek olasıdır. Bir tarafta akademiler Danıştay kararına uymamaktadırlar. Böyle bir davranışın bir yüksek öğretim kurumu tarafındanbenimsenmesi üzücüdür. Ancak akademi yöneticileri hukuka saygılı olduklarını ve kendi davranışlarının dayanağını Anayasa Mahkemesi kararının oluşturduğunu söylemektedirler.Oysa ki her iki kararın özünde, akademilerin üniversite fonksiyonunu gördüğü konusu bulunmakla birlikte Danıştay'ın iptal kararı, şekil esaslarına ilişkindir ve akademi yöneticileri de bundan habersiz değildirler.

Diğer taraftan, üniversite yöneticileri, akademilerin fakülteleşmesini önleme uğruna binlerce akademi mezununu öğrencisini, ve öğrenci adayını huzursuz etmeyi, endişe içerisinde bırakmayı haksız davranışa hedef etmeyi rahatlıkla göze almaktadırlar. Böylece üniversitelerin sorumluluk, akademilerin de 'hukuka saygı' anlayışlarının ne olduğu açıkça gözükmektedir.

Bir başka örnek de 'Tıp Fakülteleri' olayıdır. Üniversitelerin çabasının hız kazanması, akademilerin tıp fakülteleri açmalarının hemen sonrasına rastlamaktadır.Bu noktada üniversite kurullarında 'Tıp' mensuplarının ağırlıkta olduğu gözönünde tutulursa, sözkonusu tutumun nedeni kolayca görülebilir.

Akademi yöneticileri ise, ÜSYM'nin akademi fakültelerine öğrenci almama kararı üzerine kendi sınavlarını ayrı yapacaklarını, çünkü ÜSS'nin adil olmadığını açıklamaktadırlar.Demek ki akademi yöneticileri, nihayet 1980 yılının Ağustos ayında,kendi fakültelerine ÜSYM'nin öğrenci almama kararından sonra ÜSS'nin adaletli olmadığı kanısına vardılar!

Bu örnekleri çoğaltmak mümkündür.Olaylar yüksek öğrenim kurumlarımızı yöneten kişilerin zihniyetlerini birkez dahaortaya koymuştur. Sorunun temelinde bu zihniyet yatmaktadır ve o nedenle de gerçek çözüm için herşeydenönce bu zihniyetin değişmesi gerekmektedir. Bu da toplumsal değer yargılarının değişmesine bağlıdır.Bunundışında üniversite-akademi sürtüşmesine kısa vadede çözüm TBMM'dençıkacak ve tüm yüksek öğrenim kurumlarını tek çerçeve altında ele alacak olan yasadır.

Tüm öğretimyardımcıları olarak bu kısır ve yüksek öğrenim kurumlarında olmaması gereken kariyer çatışmalarına son verilmesi gerektiğini ve sorunun kısa vadede ancak TBMM'de çözümlenebileceğini yineliyor, can güvenliğinin olmadığı, ekonomik bunalımınderinleştiği,faşist katliamların arttığı günümüzde bu tür gülünç tartışmaların yalnızca egemen kesimlerin kamuoyunu oyalamak için kullanabilecekleri malzemelerden biri durumuna düştüğünü vurgulamakta yarar görüyoruz.

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

23 AĞUSTOS

1968 İstanbul'da 250 fırında çalışan ve Tüm Gıda-İş üyesi 5000 işçi ücret zamlarının ödenmemesi üzerine greve başladılar.

1979 NECMETTİN ÖREN: Samsun'da TÖB–DER'li Milli Eğitim Müdürü yardımcısı Necmettin Ören bir dükkanın önünde otururken faşistlerce vurularak öldürüldü.

KÜÇÜMEN

Haslet Soyöz

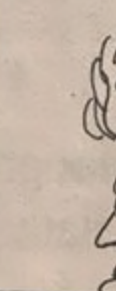
ALİ ELVERDİ'NİN

BAŞINA GÜNEŞ ÇARPMIŞ...

AMA...

GÜNEŞE BİRŞEY OLMAMIŞ

POLONYA'DA SINIF MÜCADELESİ

DIŞ HABERLER SERVİSİ

–2–

1956 Ekiminde Poznan ayaktaydı

● Polonya'da bütün "halk demokrasi" lerinde görülen devlet ve parti aygıtı ile kitleler arasındaki kopukluk, işçi sınıfının militanlığı ve direnme geleneği, Polonya köylülüğünün özel konumu ve Polonya halkının güçlü ulusal duyguları daha sonraki bunalımlarda da rol oynayan önemli etkenler olacaktı

1956 HAREKETİNİN ANLAMI

Polonya'da 1956 yılında başgösteren grevler ve gösteriler sonucu Gomulka'nın yönetime gelmesi, işçi sınıfı öncülüğünde girişilen direniş ve mücadelelerin yarı meşrulaşmasını da beraberinde getiriyordu.Bu dönemde yaratılan fabrika örgütlenmeleri ve işçilerin kısa sürede biraraya gelerek, somut talepler etrafında toplanabilme yeteneği kazanmaları, parti bürokratlarının bütün dağıtma çabalarına karşın dönem dönem ve her defasında biraz daha gelişmiş olarak işçi hareketlerinin filizlenmesine olanak sağladı.

Polonya'da işçi hareketlerinin ve muhalefetinyükselmesinde Sovyetler Birliği'nde 20.Kongre'nin Stalin'e karşı açtığı kampanyanın meşrulaştırıcı ve bürokratik aygıtı tereddüte düşürücü ve Parti içindeki karşı hizipleri cesaretlendirici etkilerinin de önemli rolü olduğu belirtilmelidir.Bu ortam içinde Gomulka popülist görüşleriyle çeşitli muhalefet güçlerinin-ki kollektifleştirmeye, kilisenin etkisinin azalmasına karşı çıkan unsurlardan, bir proleter demokrasisi oluşturulmasını, bürokratik aygıtın baskısının azaltılmasını, işçi kurullarının ve sendikaların demokratikleştirilmesini isteyen unsurlara dek,bütün muhalifleri kucaklıyordu- önderi konumuna yükselecekti.Muhalefete parti ve devlet yönetimindeki kişilerin de katılışı bir bakıma işleri kolaylaştıracak, Sovyetlerle ilişkilerin koparılmayışı da,bir Macaristan olayının doğuşunu engelleyecekti. Gomulka'nın kazandığı yaygın halk desteği de zaten böyle bir müdahaleyi saf dışı bırakmaktaydı.

OLAYLAR NASIL GELİŞTİ

Polonya'da olaylar 1956 Haziranı'nda Poznan'da başladı.Geielski Fabrikası'nda toplanan işçiler bazı talepler saptıyarak bir temsilciler heyeti seçtiler, ancak bütün talepleri Varşova'da reddolundu.Haziran ayı sonlarında bütün Poznan, grevler ve işçi yürüyüşleri ile çalkalanmaktaydı. Polonya yönetiminin tepkisi ise, işçilerin üzerine milis ve askerleri sürmekten ibaretti.Başbakan Cyrankiewicz şöyle diyordu:"İktidara karşı elini kaldırmaya cesaret eden provakatörler, bizzat işçi sınıfının çıkarları için, kafalarının ezileceğini bilsinler".

Grevler Poznan olaylarından sonra Polonya'nın başka yerlerine de sıçrıyor, ve Parti'den tasfiye edilmiş olan Gomulka 1956 Ekimi'nde ,parti içindeki Stalin yanlılarını temizlemek üzere yönetime geliyordu.

Gomulka 24 Ekim'de Varşova'da Anayasa Meydanı'nda, 350 bin kişinin önünde konuşurken, bütün halk kesimlerinin desteğini almış gibiydi.İşçi grevleri sonucunda iktidara gelen Gomulka, bir yandan toplumun ulusçu yanlarını okşarken ve kollektifleştirmeye son verirken, bir yandan da işçi sınıfının önemini vurgulamaktaydı.Bu unsurları akılda tutmak gerek, çünkü daha sonraki dönemde, işçiler bürokratik aygıt karşısında daha rahat harekete geçebilecekler, yanlış bir kollektifleştirme uygulamasının sonucunda toprağın özel ellerde kalması için Polonya'da üretkenliğin bir türlüarttırılamadığıPolonya tarımının sürekli problem oluşuna neden olacaktı.İşçilerin önemli taleplerinden biri yaşam düzeyinin, dolayısıyla gıda maddelerinin fiatlarının sabit tutulması olurken, küçük toprak parçalarında üretim yapan köylülere ödenen bir yük haline gelecekti.Sorunun bir başka yanı da küçük toprak mülkiyeti ve ayrıca bunun daha da parçalanması ve bir türlü kollektif üretime geçilememesi, tarımsal üretimin ancak sınırlı ölçülerde yükselmesine olanak sağlıyordu.Kısacası, Polonya'da "halk demokrasisi"nin var olduğu ileri sürülen bazı ülkelerde görülen devlet ve parti aygıtı ile kitleler arasındaki kopukluk, işçi sınıfının militanlığı ve direnme geleneği, Polonya köylülüğünün özel konumu ve Polonya halkının güçlü ulusal duyguları daha sonraki bunalımlarda da rol oynayan önemli etkenler olacaktı.

GOMULKA'NIN İŞÇİ SINIFINI YÜCELTİŞİ

Gomulka parti içinde güçlenmek için bu işçi muhalefetinden yararlandı.İşçi sınıfının partiye büyük bir ders verdiğini söyleyen Gomulka, "İşçiler grev silahına başvurarak sokaklarda yürüyüşler yapmışlar ve 'Yeter!Bu yanlış yol terkedilmelidir!' diye haykırmışlardır" diyordu.Eski Başbakan'ın yukarda andığımız, Poznan grevlerini provakasyon ve emperyalistlerin oyunu olarak niteleyen değerlendirmesi ise, Gomulka tarafından saçma bir açıklama ve politik olarak budalaca bir girişim olarak niteleniyordu.

Gomulka daha önceki parti yönetiminin politikasını eleştirirken, şöyle diyordu:"Poznan trajedisinin kökenleri bizde, hükümetin ve partinin içindedir.Ateş çoktandır için için yanmaktaydı.6 yıllık ekonomik plan halka, yaşam düzeyini yükseltecek bir tasarı olarak sunuldu. Ama sonuçta bu gerçekleşmedi ve emekçilerin umutları kırıldı".

"İşçi sınıfı grev silahını hiçbir zaman iş olsun diye kullanmaz" diyen ve kendisinin de sonraları unutacağı önemli bir doğruyu vurgulayan Gomulka, yine parti aygıtı tarafından es geçilirken işçilerce unutulmayacak ve sık sık hatırlatılacak olan şu vaadlerde bulunuyordu: "Partimiz bundan sonra emekçi sınıflara olanca açıklığıyla, dürüstlükle, alnı açık olarak seslenecek ve onlara daima doğruyu söyleyecektir. Böylece emekçi sınıfların desteğini yeniden kazanacaktır."

GOMULKA'NIN İZLEDİĞİ POLİTİKA

Çok değişik kesimlerindesteği ile iktidara gelen Gomulka'nın izlediği politika da bu çelişik unsurları doğal olarak içinde barındırmaktaydı. 1956'da bir "işçi demokrasisi"doğar gibi olmuştu. Gomulka iktidara geldiğinde "Ekim Solu" bile onu desteklemekteydi. Ancak Gomulka işçilerin gücünü kısıtlama yolunda girişimlerde bulundu. İşçi Konseyleri'nin rolü, işyeri sınırlarına hapsedildi. Bunlara siyasal ve yönetsel bir alan tanınmadı. 1958'de ise grevler yeniden yasaklandı Sovyetlerden sağlanan yardımın da yarattığı olanaklarla (giderekte 1970'lerin başında,Batıya borçlanarak,yaşam düzeyini yükselterek, bir ölçüde muhalefeti yatıştıracaktı) kitlelerinhareketliliği sönmekteydi.

1956'ya dek kilise ile ilişkileri çok bozuk olan Polonya yönetimi, ödünler vererek onun desteğini kazanmağa çalıştı. Öte yandan Polonya ulusçuluğuna da prim veriliyor, mevcut yönetimin desteklenmesi için rus—aleyhtarı duygulardan bile yararlanılıyordu. Almanların yaktığı Kraliyet Sarayı büyük bir kampanya ile onarılacaktı.

1960'lardan sonra Gomulka yönetiminin ekonomik alandaki açmazlarının yoğunlaştığı gözlemlenmekteydi. 1966—70 yılı yatırım planında 1,5 milyon kişi için yaratma hedefi gerçekleşmiyor, nüfus artışının da etkisiyle 1 milyonu aşkın kişinin işsiz yada gizli işsiz olmasına neden oluyor, fabrikalarda aşırı istihdam nedeniyle üretmenlik düşüyordu. Aynı dönemde gıda maddeleri fiatları büyük ölçüde artarken, ancak belirli kesimlerin yararlanabildiği sınai tüketim mallarının fiatları düşürülüyordu. Bu işçiler arasında parti ve devlet aygıtında çalışan ve üretken bir iş yapmadıkları halde daha fazla olanaklara sahip olan kesimlere duyulan tepkinin, artmasına neden oluyordu. Öte yandan bu yıllarda parti içindeki işçilerin oranının düştüğü gözlenmekte, teknokrat, bürokrat ve diğer meslek sahiplerinin parti üyelerinin yarısını oluşturduğu görülmekteydi.

Gıda maddelerinin fiyatlarının artmasının bir nedeni de, tarımda üretimin bir türlü arttırılmayışıydı. Sanayi alanında çalışanların sayısı 1970'e dek %56 oranında artarken,bunadenk düşen bir tarımsal üretim artışı sağlanamıyordu. Bu da tarımdaki . mülkiyet yapısından ileri geliyordu.

Ve bu ortam içinde Gomulka yönetimine son veren ve Gierek'in iktidara yükselmesine yolaçan 1970 yılı sonunda patlak veren olaylar boy gösteriyordu.

Polonya, işçi grevlerinin geleneksellik kazandığı tek "halkdemokrasisi".Lenin Tersaneleri'nde grev komitesince dağıtılan bildirileri alan işçiler.

—YARIN—
1970-1971 OLAYLARI

İsrail Başbakanı Begin'in "İsrail birlikleri, nerede ve nasıl olursa olsun, Filistin üslerine saldıracaklardır" emriyle saldırıya geçen İsrail birlikleri, bombardımanlarda sivil halkın da ölümüne yol açıyor.

İsrail, Güney Lübnan'a takviye birlikler gönderdi

● İsrail Hükümeti bir açıklama yaparak, geleneksel "Büyük Kudüs Yürüyüşü"nün gelecek ay içerisinde yapılacağını bildirdi ve ülkedeki askerlerle sivilleri yürüyüşe katılmaya çağırdı.Yürüyüş için 500 bin dolar harcanacak.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

BM, İsrail'in Güney Lübnan'daki Filistin gerilla üslerini tasfiye etmek amacıyla Güney Lübnan'a yeni topçu birlikleri gönderdiğini açıkladı. BM kaynaklarına göre, İsrail uçakları, üç saatlik bir süre içerisinde en az 28 hücum düzenleyerek çeşitli Filistin hedeflerini bombaladılar İsrail Başbakanı Begin'in "İsrail birlikleri, nerede ve nasıl olursa olsun, Filistin üslerine saldıracaklardır" emrini vermesinden sonra saldırıya geçen İsrail kuvvetlerinin Lübnan sınırını aşmaya başladıkları ve bu arada sivil halkı da öldürdükleri bildirildi.

İsrail'in saldırısından sonra Filistinli gerillaların Kuzey İsrail'deki Galile bölgesini ağır topçu ateşine tuttukları haber verildi.Filistin karşı saldırısında ölen ya da yaralanan olmadığı bildirildi.

İsrail hava kuvvetleri ise, Nebatiye platosundaki Filistin gerilla mevzilerini bombaladılar.

Öte yandan Lübnan bu haftanın başlarında Güney Lübnan'a düzenlenen ve şu ana kadar yapılmış olan saldırıların en büyüklerinden biri olan bombardımanı, BM nezdinde protesto etti. Lübnan, BM Güvenlik Konseyi başkanına gönderdiği mektupta, saldırı sırasında sivillerin de öldürüldüğünü açıklayarak, BM'den olaya müdahale etmesini istedi.

BM Genel Sekreteri Kurt Waldeim ve Fransa da, olaydan kaygı duyduklarını ifade ettiler.

Öte yandan İsrail Hükümeti, geleneksel "Kudüs'e Büyük Yürüyüş"ün gelecek ay içerisinde gerçekleştirileceğini açıkladı. 500 bin dolara malolması beklenen yürüyüşe sivil ve askerlerin katılabilecekleri duyuruldu.

İsrail'in Kudüs'ü başkent ilan etme kararına tepkiler sürerken, İsrail hükümetinin bu yeni kararının durumu gerginleştirileceği savunuldu.

Guatemala'da faşistler işkenceyle 11 kişiyi katletti

GUATEMALA CITY(ANKA)

Guatemala'nın Başkenti Guatemala City'de üç gün önce İçişleri Bakan Yardımcısı Juar de Dios'un silahlı saldırıya uğradığı yerde faşistlerce işkence edilerek öldürülmüş 11 kişinin cesedi bulundu. Önceki gün de Hristiyan Demokrat Parti'nin yerel yöneticilerinden Ruben Merida, faşist saldırganlarca katledildi.

İşkence yapılarak öldürülen 11 kişiden ikisinin kimliklerinin belirlendiği ve bu iki cesedin iki hafta önce kaçırılan öğrencilere ait olduğunun saptandığı bildirildi.

Önceki gün de Hristiyan Demokrat Partinin yerel yöneticilerinden olan öğretmen Ruben Merida, öğrencilerinin yanında, faşistlerin silahlı saldırısına uğradı. Bilindiği gibi Hristiyan Demokrat Parti geçtiğimiz yıl, bütün yerel örgütlerini kapatmış üyelerini güvenlik nedeniyle parlamentodan çekmişti. Parti geçen hafta içerisinde de barışın sağlanabilmesi için "Ulusal Diyalog" çağrısında bulundu.

Bir Orta Amerika ülkesi olan Guatemala'da bu yılın başından beri faşist saldırılar sonucu öldürülenlerin sayısının 4 bin kişiyi aştığı belirtildi.

EKONOMİ

Bankerlikten Uluslararası Bankacılığa

TRANSTÜRK HOLDİNG'İN MEBAN'I YABANCI SERMAYE KATILIMIYLA BANKA OLUYOR

● Bankanın kuruluş gerekçelerinden birinde, bankerlerin denetlenen ve tasarrufları garanti eden kurumlar olmadıkları belirtilerek 'bu eksiklik piyasada çok yakın zamanda büyük karışıklıklara neden olabilir, birçok kimsenin servet kayıplarına uğraması sonucunu yaratabilir " denildi

EKONOMİ SERVİSİ

Tükiye'nin en büyük tekelci gruplarından Transtürk Holding e bağlı Meban Bankerlik Finansman A.Ş.'yi yabancı sermayeli bir bankanın katılımla birlikte bir "kalkınma ve yatırım bankası"na dönüştürmek üzere Maliye Bakanlığı'na başvurulduğu öğrenildi.

Şirket, bankerlikten bankacılığa dönüş talebinin önemli bir gerekçesi olarak, tasarrufların çığunlukla para piyasasına (halk arasında 'tefeci' olarak bilinen kişilere) gittiğini, bankerlerin ise devlet denetimi ve garantisinden yoksun olmaları nedeniyle yeterince güven vermediğini, bu nedenle bir banka haline dönüşmek gerekliliğinin doğduğunu belirtiliyor. Şirket, başvurusunda bu konuda şunları söylüyor:

"Bugün bankerlikle uğraşanlar hem mevduat toplamada, hem de mevduattan oluşan kaynakları işletmede ülkemiz ölçüsünde büyük iş hacimlerine ulaşmışlardır. Ancak, bir zaman halka açık şirketlerde olduğu gibi, bu alanda da özel kişilerin tasarruflarını kullanan kişi ve kurumlara özgü bir denetim ve halkın tasarruflarını garanti eden bir mekanizma mevcut değildir. Bu eksiklik piyasada çok yakın zamanda büyük karışıklıklar doğurabilir. Ve birçok kimsenin servet kayıplarına uğraması sonuçlarını doğurabilir." Bundan kurtulmanın yolunun devlet denetimi ve garantisinden geçtiğini belirtlen şirket başvurusunda, bu nedenle banka olmaya izin verilmesi gerektiği ifade edilmekte.

Hükümetten izin alındığı taktirde, yabancı bir ortakla birlikte kurulacak kalkınma ve yatırım bankasının adı MEBANK SANAYİ YATIRIM VE DIŞ FİNANSMAN olacak. Türk lirası mevduatı kabul etmeyecek, kısa vadeli kredi vermeyecek olan banka, döviz kabul edecek, tahvil çıkaracak, bir banker hisse senedi ve tahvil alım satımında bulunacak, yurt dışında ya da yurt içinden kendisine yönetimi verilen yatırım fonlarını yönetecek, içerden ve dışardan orta ve uzun vadeli borçlanmalara girecek.

Kuruluş Sermayesi 500 milyon TL olarak belirlenen bankanın özellikle 24 Ocak kararlarından sonra mutlak bir ihtiyaç olduğu belirlenen başvuruda, bankanın ihracata yönelik sanayileri özendireceği, işletmelere orta ve uzun vadeli kredi sağlayacağı, şirket bütünleşmelerine önayak olacağı belirtiliyor.

Bankanın ana sözleşme taslağında ise, banka sermayesinin yüzde 25'inin ve ihtiyaç akçeleriyle, karşılıklar dışında kalan kârın yüzde 50'sinin dış ülkelerde kullanılabileceği ifade ediliyor

Meban'ı Mebank'a dönüştürme girişimini değerlendiren banka uzmanları bu girişimin 24 Ocak kararlarıyla başlatılan G.Kore usulü ekonomik yapı oluşturma çabasının bir uzantısı olduğunu belirttiler. Bu girişimin devlet garantısı alınarak yapılmak istendiğini belirten uzmanlar, Meban'a tanınacak bu olanaktan sonra diğer banker kuruluşlarının da aynı girişimde bulunabilceklerini belirtiliyor

Bir ayda 4 milyar liralık devlet tahvili banka ve bankerlere kaydı

ANKARA (THA)

Faiz oranlarını serbest bırakan, ancak devlet tahvillerine uygulanan faiz oranlarını yüzde 20 ile sınırlayan kararnamenin yürürlüğe girdiği tarih olan 1 Temmuz'dan bu yana geçen dönemde banka ve bankerlerin "cazip teklifleri" karşısında ellerinde devlet tahvili bulunan tasarruf sahiplerinin bu tahvilleri paraya çevirerek, banka ve bankerlere kaydırdıkları belirlendi.

Son bir aylık dönemde yaklaşık 4 milyar lira tutarındaki devlet tahvilinin paraya çevrildiği, buyuk kamu kesimi finansman kaynaklarını olumsuz yönde etkilerken, banka ve bankerlerin büyük çapta mevduat toplamalarına yol açtığını 1980 yılı bütçesinin de olumsuz ,yönde etkilenmesinin kaçınılmaz olduğunu söylediler.

konumuz: EKONOMİ

Yeni bir ekonomi bilimi

Arslan Başer KAFAOĞLU

Yeni bir ekonomi bilimini ekonomi okuyan ve okutanların hafızasında canlandırmak gerekir. Bu ekonomi bilimi şu esas postülasyonlara dayanmalıdır.

1) Önemli olan para kredi, vergi politikaları ve bunun yanında fiziksel sonuçlar verecek planlamaları "üretim güçlerini" en çok geliştirecek biçimde kullanmaktır. Bir ülkenin üretim güçleri üçe ayrılır:

A—Birikmiş üretim malları stoku (sermaye gücü)

B—Doğa ve Doğal kaynaklar toplamı

C—Gerek fizik ve gerekse kafasıyla insan gücü.

Bu üç gücü geliştiren bir politika izlenmedikçe ekonomide bir adım öne gitmenin olanağı yoktur. Böylece örneğin, tüketimi azaltıp artan malı dışa satacağım diye önlemler alabilirsiniz. Ama tüketimi azaltayım diye, üretim güçlerinin tam alışmasını engellerseniz dış satım da artmaz. Ekonomi gerilemeye başlar. Aksine üretim güçlerini iyi organize ederek, tüketimi aynı bırakarak üretimi artırırsanız böylece maliyetleri de düşürme başarısını gösterdiğinizden dış satım artar, kesin olarak artar.

2) Üretim güçlerinin düzenlenişi ve organizesi sadece üretimi artırmakla kalmaz, talebin (tüketimin ve yatırımında) üretim güçlerini en iyi bir şekilde oluşmasını sağlar. Örneğin sermaye sahiplerine ağırlık veren bir üretim biçimi, düzenlemesi, karları ölçüsüz biçim de artırır. Oysa yatırım olanakları sınırlı olduğundan bu karlar yatırım—tüketim dengesini de, tüketim—üretim dengesini de bozar. Ekonomi böylece bir kargaşaya itilmiş olur. Ülkenin halkının çoğunluğunun değilazınlığınistemlerini karşılayacak sanayiciler kurulmuş olur. Bunlar da içerde yeterli talep olmadığından az üretim yüksek kar oranı ilişkisi içinde çalıştırılır. Bu çalıştırma sonucu, her alanda atıl kapasiteler yaratılmasıdır, yüssek maliyetli, yüksek faizle çalışan işletmelerin artmasıdır. Doğaldır ki, böylece dış açığı bol bir ekonomi doğar. Dış açık büyümekle kalmaz bu açığın kapatılması genel ekonomi kurallarından ayrılır. Bir ülke parası bütçesi, bir bütçe ayrımı ortaya çıkar.

Bu çarpıklıkların düzeltilmesinin, ama üretimi azaltmadan gerekli düzültmelerin yapılmasının yolu "halka dayalı, tam demokratik planlama"dan geçer. Bu planlamada esas, doğaldır ki üretim güçlerinin ekonomiyi bozmayacak payları ayrılmasıdır.Yapi "emek" denilen üretim gücünün gerek üretimde ve gerekse üretimin meyvelerinin paylaşımında öne geçmesidir. Emek gücünün payı olan ücretin ekonomide payı arttıkça, lüks talepler ve lüks mal üretim isteği, lüks ithalat ve ithalata dayalı iç üretim azalır. Bir yandan ödemeler dengesi öte yandan, ihracaat yapabilme olasılıkları da artar.

3)Üretim güçlerinin, üretim ilişkileriyle yeni statülere kavuşturulması gerekmektedir. Sermaye sahiplerinin özel mülkeyitindeki üretim birimleri, halka dönük bir planlamaya yönelmedikçe, o plana uymayı reddettikçe kamulaştırılmalıdır. Şurası kesindir ki bu üretim birimleri olsun, bu üretim birimlerinde çalışan bazı işçilerin sendikaları olsun halka dayalı ve halk için hazırlanıp uygulanan plana karşı çıkmasalar bile çıkabilirler de bu planın hedeflerine varmasını engellemeye çalışacaklardır. Bu engellemeler dikkatle izlenmeli ve kesin olarak bunlar önlenmelidir. Ekonomi kendisi her yanıyla politiktir, her yanıyla sınıf savaşımının hem aracı ve hem de içinde akıp gittiği bir sosyal çevredir. Her adım, her düzenleme, her yeni biçim politik güçler ve bu güçlerin yoğunluğu ve konumuyla ilgilidir. Yeni üretim ilişkileri düzenlenirken ödün verilecekse bu emeğe doğru verilmelidir. Sermayenin oyununa hiç bir zaman gelinmemelidir.

Ancak devletleştirme, ya da halkın, halkın planını emrine almada, esas bu plan hedefleri olmalıdır. Bu planın hedeflerine en az uyan ilk, en çok uyan daha sonra kamulaşabilir. Uzun süreli bir iştir kamulaştırma... Ancak bankalar, toprak, dış ticaret gibi stratejik önemde ki kesimler kuşkusuz ilk planda halkın planının emrine kayıtsız şartsız verilecektir.

GÜNÜN GÖZLEMİ

Burjuvazinin iktidar bunalımı ve faşizm

Demirtaş CEYHUN

Geçen gün TİP'li bir işçi dostla söyleşiyorduk. Parlamento'daki erken seçim kavgalarını yorumlarken, "ağbi diyordu, bütün bunlar aslında burjuvazinin iktidar bunalımından doğuyor."

Gerçekten katılmamak olanaksız. Burjuvazi, 1965'lerde TİP'in parlamentoya onbeş milletvekili göndermesiyle büyük bir ivme kazanan ülkemizdeki sol gelişmeye karşı, hemen CHP'yi ortanın soluna iterek işçi sınıfımız için yeni bir emniyet sibobu yaratmağa kalkışmıştı. Ecevit'in bütün renkli basında da umut olarak ilan edilmesi, CHP'nin yakın bir gelecekte tek başına iktidara gelebileceği şansının yaygınlaştırılması başka türlü nasıl açıklanabilir ki... Ne var ki, Ecevit, burjuvaziyi de büyük bir hayal kırıklığına uğrattı. Hani, sol gelişmeye engelleyici, frenleyici girişimlerde bulunmadı da değil, DİSK'i, öteki devrimci demokrat kuruluşları parçalamak için, Süleyman Demirel'in dahi cesaret edemiyeceği darbeler indirdi onlara. Ama gene de, iktidardaki acziyle, beceriksizliğiyle burjuvaziyi hayal kırıklığına uğrattı. Kısacası, hem solun gelişmesini istenilen düzeyde frenleyemedi, hem de ekonomiyi tam bir çıkmaza soktu. Batı ülkelerine çiçek ihraç ederek, komşu müslüman ülkelere Ali Topuz'un KİP'iyle, Kup'uyla toplanan tarla taşlarını satarak içine düştüğü bu ekonomik krizi atlatabileceği hayaline kapıldı. Tabii sonuç tam bir fiyaskoydu.

Egemen çevreler, Ecevit aracılığıyla girişilen bu yeni iktidar modelenin umulandan da kısa bir süre içinde fiyasko verdiğini görünce, bu kez yeniden Demirel modeline döndüler. Demirel'in Azınlık İktidarı'nın nasıl bir hükümet modelini uygulamaya kalkıştığını ise ayrıntılarıyla yinelemeye gerek yok. Daha on ay bile dolmadan bu modelden de nasıl bir sonuç alındığı ortada çünkü.

Bugün burjuvazi yeniden bir iktidar bunalımı içinde. Emekçi yığınların inanılmaz hızdaki uyanışı yüzünden, iktidardaki aczlerini nasıl örtebileceklerini bilemiyorlar. Seçimin öne alınması, Cumhurbaşkanı'nın bir genel oyla seçilmesi, baskı yasalarının artırılması, Anayasa'nın yeniden budanması gibi öneriler, aslında burjuvazinin birazcık da olsa zaman kazanma telaşından doğuyor. Yoksa, getirdikleri önerilerin derde deva olmayacağını kendileri de biliyor. Süleyman Demirel de, seçimin öne alınmasının, içine düşülen ekonomik kriz için laf ola bir önlem olduğunu, yani ekonomik krizle erken seçimin bir ilişiğinin bulunmadığını, çok iyi biliyor. Ama ne yapsın? Kendi deyimiyle "politikacı konuşması gerek" Böyle ipe sapa gelmez bir uslupla habire konuşup durursa, yığınları bir süre daha oyalayabileceğini sanıyor.

Ama ne mümkün... geçti artık. İçinde bulunduğumuz sosyo-ekonomik aşama, CHP tek parti iktidarından verasetle geçmiş ilkel taktikleri, bu çağdışı politika anlayışını filan öylesine gerilerde bıraktı ki çünkü...

Nitekim görüyoruz. Burjuvazi artık dış politikada da tam çarşaflamış durumda. Eskiden batının uydusu bir dış politika izlemek hem kolaydı, hem de birçok şeyi kolayca çözüyormuş gibi bir izafi başarı sağlıyordu. Bugünse, hem Amerikancı bir politika izlemek, hem de anti Amerikancı Müslüman ülkeleri küstürmemek gibi bir hokkabazlığa kalkışıyorlar. Hem Kahire'ye bilmem kaç yıl sonra THY hattı açıyorlar, hem de Filistinlileri küstürmemek için İsrail'i takbih ediyorlarmış gibi yalancı pehlivan pozu takınmak zorunda kalıyorlar.

İçerde de, burjuvazinin sıkıştığı nokta, aynı görünümde. İktidardaki iktidarsızlık. İktidar bunalımı, bocalaması. Merkezi iktidar, 1945'lerden bu yana alabildiğine hızlı bir biçimde yaşadığımız mekansal deplasman yüzünden kendiliğinden parçalanmağa başladı. Yerel yönetimlerle merkezi yönetim görünüşte burjuvazinin iktidarında olduğu halde, kendiliğinden kanlı bıçaklı oldu. Ecevit iktidarının da, Demirel İktidarı'nın da en büyük sorunları yerel yöntemlerleydi. İlginçtir, her ikisinin de yerel yönetimlere yaklaşım biçimi ve uyguladığı politika aynı. Belediyelere para vermemek, onları bu yolla sıkıştırmak ve merkezi yönetimi yeniden eski gücüne kavuşturmağa çalışmak. Gerçekten korkunç bir şey. CHP iktidarı, CHP'li belediyeyi cezalandırıyor. Siz Fatsa operasyonuna bakmayınız. Aslında burjuvazinin derdi bütün belediyelerle. Belediyeleri tekrardan 1950'lerin belediyesi yapabilmeğe kalkışırlarsa ani bir işbirliğiyle, şaşmayınız.

Halen yaşadığımız devlet teröründün, akıl almaz boyutlara ulaşan işkencenin, ekonomik anarşinin, vurgunun, yağmanın nedeni de, işte bu iktidar bunalımı aslında. Burjuvazinin, halk deyimiyle artık eli mahkum, faşizmden başta yolu yok. Devlet teröruyle yönetimi tam faşistleştirmek.

Bilmem okuyor musunuz? Nitekim son günlerde MHP'nin yayın organı Hergün, açık açık MHP'nin tek başına iktidarından söz ediyor. AP'nin, bu yakın MHP iktidarını engelleyici girişimlerde bulunmasından yakınıyor. Sevinç çığlıkları atıyor. Tabbi faşizmin geçmişinden biliyoruz. Faşist partiler, tek başlarına iktidara gelmek için mutlaka en fazla milletvekili çıkarmak zorunluluğunda da değiller. Devlet terörü bazan yeterli oluveriyor.

Kısacası, kavgamız faşizmle. Ve parlamenter mücadeleyi topyekün yadsımak da, bugün için düşülebilecek bataklıkların başlıcasıdır.

Prof. Yazgan üçlü kararnameyle Kayseri DMMA'ne atandı

HABER MERKEZİ
Seçimle Konya Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi Başkanlığı'na gelen Prof. Dr. Pervin Yazgan, akademi başkanlığından alındıktan sonra, bu kez de üçlü kararname ile Kayseri Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisine atandı. Konya DMMA bakanlığına ise Milli Eğitim Bakanlığı atamasıyla doktorası dahi olmayan MHP eğilimli Doç. Uğur Er Danıştay kararına rağmen getirilmişti.

Prof. Pervin Yazgan'ın Konya DMMA Başkanlığını tanımayan Milli Eğitimce verilen yürütmeyi durdurma kararına rağmen Başbakan ve Cumhurbaşkanı'nın imzalarını taşıyan üçlü bir kararname ile Kayseri DMMA'ne atandı.

Üniversite çevreleri bu tür bir naklin Üniversiteler yasasında mevcut olmadığını vurgulayarak, Konya DMMA'nın özerkliğinin hiçe sayıldığını belirterek, nakil işleminin hangi yasaya göre gerçekleştirildiğinin açıklanmasını istediler.

Bu arada Danıştay'ın yürütmeyi durdurma kararı vermesine rağmen Milli Eğitim Bakanlığı'nca atanan MHP eğilimli Doç. Uğur Er'in başkanlık makamını işgal ettiği ve akademinin mührünü yasadışı olarak kullandığı öne sürüldü.

TÜMAS İSTANBUL ŞUBESİ'NİN AÇIKLAMASI

Konuya ilişkin olarak TÜMAS İstanbul Şubesi'nce yapılan açıklamada akademi başkanlığı konusunda Danıştay kararıyla Milli Eğitim Bakanlığı'nın yetkisiz bulunduğu vurgulanarak, **"Danıştay'ın Prof. Yazgan'ın başkanlığını onaylayan kararına, Milli Eğitim Bakanlığı'nın yaptığı itiraz, Danıştay 8. Dairesince reddedilerek yenilenmiş ve bu karar da 7 Ağustos tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı'na tebliğ edilmişti. Böylece Yazgan'ın Kayseri'ye yapılan ataması geçersiz ve mesnetsiz duruma gelmiştir"** denildi.

Yargıtay, Maden-İş'in Erdemir'deki yetkisini onayladı

DİSK'e bağlı Türkiye Maden–İş Sendikası Genel Başkan Vekili ve Toplu Sözleşme Dairesi Başkanı Murat Tokmak, Maden–İş Sendikası'nın Erdemir'de yetkisinin Yargıtay'ca onaylandığını açıkladı.

Tokmak, Maden–İş Sendikası'nın yaklaşık 8 bin işçi adına toplu sözleşme imzalamaya yetkili tek sendika olduğunun tartışmaya yer bırakmayacak şekilde kesinleştiğini ifade ederek şunları söyledi:

"Sendikamızın yetki almasını engellemeye çalışan gerici güçlerin elbirliği ile tezgahladıkları oyunlar yetki savaşımında başarıya ulaşmamızı önleyemedi, bundan böyle de önleyemeyecektir".

Sularını 2 kilometre uzaktan taşıyorlar

Ayşe Ana, "yaşlı kadınlarla küçük çocuklar her gün sırtımızda kovalarla su taşıyoruz. Sanki yoksulluğumuz yetmiyormuş gibi bütün dertler bizi buluyor" diyor.

Karadeniz Ereğlisi 2. İstasyon Mahallesi halkı:

"Biz bu ülkenin insanı değil miyiz?"

EREĞLİ–ZONGULDAK (DEMOKRAT)
Zonguldak'ın Ereğli İlçesi 2. İstasyon Mahallesi halkı, içme ve kullanmaya su bulamadıklarını, sularını 2 kilometre öteden sırtlarında kova ve güğümlerle taşımak zorunda kaldıklarını belirterek, sorunlarına çözüm bulunmasını istediler. Mahalle halkı, elektrik voltajının da çok düşük olduğunu ve elektrikli hiç bir aleti kullanamadıklarını, radyo ve televizyonlarının bozulduğunu, ayrıca yollarının da olmadığını söylediler. Kadınlar ise, "erlerimiz Erdemir'de çalışır, suyumuzu 2 kilometre ötedeki Askeriye'den alırız. Gidip gelmelerimizden de bir sonuç alamadık. Biz bu ülkenin insanı değil miyiz?" şeklinde konuştular.

"MÜSLÜMAN OLAN BU EZİYETİ YAPAR MI?

Hayat pahalılığının bellerini büktüğünü ve geçinemediklerini söyleyen 80 yaşındaki, Hatice Kurt adlı bir nine şöyle dedi:

"Kimim kimsem yok. Çocuklar hep ekmekderdine düştü. Çamaşırlarımı yıkayamam, abdestimi alacak su bulamam. Bu halimde ta Askeriye'ninordan su çekiyom. Müslüman olan bu eziyeti yapar mı?"

"SU TAŞIMAKTAN OMUZLARIM NASIR TUTTU"

3 çocuğunun olduğunu ve üçüne de henüz bez bağladığını anlatan Hayriye Baygar, "mahallemizde bir kaşık bulanık su bile yok. Doğru dürüst bir ev temizliği bile yapamıyoruz. Her gün çocukların bezi için sırtımda su taşıyorum, omuzlarım su taşımaktan nasır tuttu. Bizisusuzluktan kırıp geçirecekler" dedi.

● Kars'tan göçen Fahrettin Gülen. "ben 9 nüfusum. Hepsi kanayak. Orda iş bulamadık, buraya geldik. Şehir dedik. Burada da ne doğru dürüst bir iş bulabildik ne de bir su. 45 yaşındayım ve hastayım. Bulabilirsek ekmek yiyoruz, yoksa açız."

Erlerinin Erdemir'de çalıştığını, başlarına bir hal gelmesinden korktukları için genç kızları suya gönderemediklerini, yaşlı başlı ihtiyarların su taşımak zorundakaldıklarını anlatan Ayşe Ana ise, şöyle konuştu:

"Yolumuz da yok suyumuz da. Dağ tepe demeden sırtımızda kovalarla bu yolu teperiz. Sanki yoksulluk yetmiyormuş gibi bütün dertler bizi buluyor. Bir çok yere, bir çok kez dilekçe verdik, lütfedipte cevap bile vermediler." dedi.

"BİZ NE ZAMAN GÜN YÜZÜ GÖRECEĞİZ?"

İşsiz olduğunu, Kars'ın Arpaçay İlçesi Kardeştepe Köyü'nden göçüp geldiğini söyleyen Fahrettin Gülen adlı bir yurttaş ise şunları anlattı:

"Ben 9 nüfusum, Hepsi kanayak. Orda iş bulamadık, buraya geldik. Şehir dedik. Burda da ne doğru dürüst bir iş bulabildik ne de bir su. 45 yaşındayım ve hastayım. Hiç bir yerde çalışmıyorum. Bulabilirsek ekmek yiyoruz, yoksa açız. Hani gazeteler yazıyor ya, o sıcak memleketlerde insanlar açlıktan ölüyormuş. Biz de yakında öleceğiz, herhal. Bize ne zaman gün yüzü gösterecekler?"

Yamal ve Arslan Seramik'te grev kararı alındı

HABER MERKEZİ
İstanbul'da kurulu Yamal Yapı Malzemeleri ve Arslan Seramik Elektro Porselen işyerlerinde örgütlü bulunan bağımsız Yurt Seramik İşçileri Sendikası grev kararı aldı.

Arslan Seramik işvereninin işçilerin sendikalaşması üzerine işçileri çeşitli suçlarla itham edip karakolda tuttuğu ve bu süre içinde makinaların bir kısmını taşıyarak işçilerin işine son verdiği öne sürüldü. İşverenin toplu sözleşme görüşmelerine gelmemesi üzerine uyuşmazlık tutulup grev kararı alındı. Sözkonusu işyerlerinde altı işgününden sonra greve başlanacağı açıklandı.

MBBB'nin "Zabıta Eğitimi ve Halkla İlişkiler" konulu semineri yapıldı

HABER MERKEZİ
Marmara Boğazları ve Belediyeleri Birliği'nin Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi'nce hazırlanan "Zabıta Eğitimi ve Halkla İlişkiler" konulu seminer, Birliğin eğitim merkezinde yapıldı.

Üye belediyelerin zabıta amirleri ve halkla ilişkilerin müdürlerine verilen seminer ilk bölümü 20-22 Ağustos tarihleri arasında yapılacak. Üç grup halinde ayrılan üye belediye zabıta amirleri ve halkla ilişkiler müdürleri daha sonra yapılacak seminerlere katılacaklar. Bugün başlayan seminere Bilecik, Kartal—Dolayaban, Adapazarı, Kartal, Çanakkale, Çatalca, Hadımköy, Yakacık, Gebze, Büyükçekmece, Güngören belediyelerinin zabıta amirleri ve halkla ilişkiler müdürleri katıldı.

Seminerin açılış konuşmasını yapan Birlik Başkanı Mehmet Ali Büklü, yerel yönetimlerin önemini ve toplumdaki yerini vurgulayarak belediye hizmetlerinin halka ulaştırılmasında zabıta hizmetlerinin önemli bir yer tuttuğunu ve halkla ilişkilerin geliştirilmesinin hizmetlerin amacına ulaşmasında ne kadar etkili olduğunu anlattı. Daha sonra söz alan İstanbul Belediyeler Birliği Genel Sekreteri MBBB'nin Onursal Başkanı Ahmet Enön de belediye hizmetlerinin toplumsal gelişime,değişime koşut olarak boyutlandığını belirterek, belediyelerin kendi öz kaynaklarına kavuşturulmasının gerekliğini ve kaynaklarını kendilerinin kullanmalarının önemini vurguladı.

Halkalı, Eskibağlar'da sel suları altında kalan 6 aile, ancak canlarını ve kullanılamayacak duruma gelen, bataktan çıkardıkları bir iki parça eşya kurtarabildiklerini söylediler. Şimdi, belediyenin gösterdiği okulda geçici olarak barınıyorlar.

Halkalı, Eskibağlar Mahallesi'nde 6 ev sular altında kaldı

"Sel suları elimizde ne varsa götürdü"

HABER MERKEZİ
İstanbul, Halkalı, Eskibağlar Mahallesi sel suları altında kalınca, altı aile ancak canlarını kurtarabildiklerini, tüm eşya ve küçükbaş hayvanlarını yitirdiklerini belirterek, "Belediye bize geçici olarak okulda kalabileceğimizi ancak en kısa zamanda başımızın çaresine bakmamızı söyledi" dediler.

Evleri sel suları altında kalan İstanbul Belediyesi'nde çalışan ve 7 kişilik ailenin sorumluluğunu üzerinde taşıyan Ali Kamacı; "Canımızı zor kurtardık, eğer o sırada uykuda olsaydık değil malımızı, canımızı bile kurtaramazdık Canımızı kurtardık ama nasıl yaşayacağımızı bilemiyoruz. Çünkü sular ne var ne yoksa hepsini silip süpürdü. Belediye bize okul da kalacak yer gösterdi, bir iki gün ekmek ve zeytin verdi ama bugün gittiğimizde 'bu son, bundan sonra başınızın çaresine bakın' dedi" şeklinde konuştu.

Zeytinburnu Emniyeti'nde mahalle bekçiliği yapan Yaşar Sarıcan da şunları söyledi:

"Ben o gece nöbetteydim. İki çocuğum ve eşim, arkadaşlarımın yardımıyla canlarını kurtarabilmişler. Şimdi de çok çaresiz bir durumdayız. Zaten zor şartlar altında yaşamımızı sürdürürken, bir de bu felaket başımıza geldi. 6 hane, canımızdan başka bir şey kurtaramadık. Tekrar bir ev kurmak bizim gibi yoksul insanlar için olanaksız. Ne yapacağımızı bilemiyoruz"

Yemek yapamadıklarını, dışarda ateş yaksalar aş kaynatacak hiçbir şeylerinin olmadığını söyleyen Fatma Ünlü; "Tüm eşyalarımız sularla sürüklenip gitti. Bataklar içinden çıkardığımız bir iki eşyamız vardı onları alıp buraya getirdik. Yıkayıp kullanılacak hale getirelim dedik, ama belediye lavabolar çamurla tıkanır diye okulun sularını kesti. Burada bir tek su vardı şimdi o da yok. Bu memlekette bizlere sahip çıkacak, bizlerle ilgilenecek hiç mi kimse yok? Yarın okuldan da çıkarırlarsa içinde barınabileceğimiz bir çadırımız bile yok. Önümüz kış bu yüzden yetkililerin bir an önce bizlerle ilgilenmesini bekliyoruz" dedi.

Kayseri'de üç Çinkur işçisine ÜYD binasında işkence yapıldı

ANKARA'DA KÖY YSE–İŞ SENDİKASI BAŞKANI ÖLDÜRÜLDÜ

HABER MERKEZİ

KÖY–YSE –İş Sendikası Genel Başkanı Ankara'da öldürüldü. Kayseri'de sağ görüşlü Çinkur Başmühendisi öldürüldü. Mersin'de AP Gençlik Kolları üyesi bir kişinin otomobiline patlayıcı madde atıldı. Eskişehir'de kimlik soran 6 faşist tutuklandı. Merzifon'da sağ görüşlü bir kişi yaralandı. Seydişehir'de görevli bir bekçi bir faşisti yaraladı. Kayseri'de 3 Çinkur işçisine ÜYD binasında işkence yapıldı. Ali Uygur'un mezarının açılması geciktiriliyor. Çanakkele Emniyet Teknik Büro'da patlayan bomba 4 kişiyi yaraladı. Konya'da faşistler halkevi binasına saldırdılar. Şavşat'ta 14 yaşında bir çoban öldürüldü. İstanbul ve Amasya'da iki bekçi yaralandı. İstanbul'da bir polis noktası yakıldı. Mersin'de güvenlik kuvvetleriyle işçiler arasında çıkan çatışmada biri polis 4 kişi yaralandı. Ünye'debir köy muhtarı öldürüldü.

Demokrat Haber Merkezi'ne ulaşan bilgilere göre olayların gelişimi şöyle oldu:

KÖY–YSE İŞ Sendikası Genel Başkanı Sadık Özkan öldürüldü

Bağımsız Köy YSE–İŞ Sendikası Genel Başkanı Sadık Özkan kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ates sonucu öldürüldü.

Edinilen bilgilere göre, Köy YSE–İş Sendikası Başkanı Sadık Özkan Aşağıayrancı Hoşdere Caddesinde bulunan evinden işine gitmek üzere ayrıldı. Özkan arabası ile evinden yaklaşık 300 metre uzaklaştıktan sonra arabasının yanına bir taksi yaklaştı. Takside bulunan kişiler tabancalarını çekerek Özkan'a ateş etmeye başladılar. Sadık Özkan olay yerinde aldığı kurşun yaraları sonucu öldü. Kimlikleri belirlenemeyen kişiler çalıntı olduğu sanılan oto ile olay yerinden hızla uzaklaştılar.

Görgü tanıkları Sadık Özkan'a 06 PD 614 plakalı mavi bir otomobilden üç kişi tarafından ateş edildiğini belirttiler. Öte yandan olayda kullanılan otonun plakasının sahte olduğu anlaşıldı. Yetkililer 06 PD 614 numaralı plakanın bir kamyona ait olduğunun belirlendiğini söylediler.

Sadık Özkan'ın Köy YSE–İş Sendikası Başkanlığı yaptığı 1979 yılının son aylarında toplanan Yönetim Kurulu'nda, MİSK'e üye olma kararı alındığı ancak bu kararın gerçekleşmesi için Genel Kurul kararı gerektiğinden MİSK'e üye olunamadığı öğrenildi.

MERZİFON'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ YARALANDI

Merzifon'da önceki gece sağ görüşlü olduğu öğrenilen İhsan Demirel kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu yaralandı. Demirel'in Merzifon Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındığı belirtildi.

MERSİN'DE AP GENÇLİK KOLLARI ÜYESİ BİR KİŞİNİN OTOMOBİL GALERİSİNE PATLAYICI MADDE ATILDI

Mersin Muhit yolu karayolları karşısıda bulunan ve AP Gençlik Kolları üyesi Doğan Şener'e ait olduğu bildirilen Otogalerisi'ne önceki gün sabaha karşı kimlikleri belirlenemeyen kişilerce patlayıcı madde atıldı. Ölen ya da yaralananın olmadığı olayda büyük hasar meydana geldiği bildirildi.

ESKİŞEHİR'DE KİMLİK SORAN ALTI FAŞİST TUTUKLANDI

Eskişehir Eğitim Enstitüsü giriş kapısında, okula gelen öğrencilere kimlik soran altı faşist tutuklandı. Emniyet Müdürlüğü'nden alınan bilgiye göre, sol görüşlü öğrencilere kimlik soran Mehmet Karataş, Ekrem Aktaş, Recep Tuncer, Sedat Yenilmez, Sırrı Rıfat ve Haşim Kılıçoğlu adlı faşistler yakalanarak savcılığa sevkedilerek tutuklandılar.

SEYDİŞEHİR'DE BİR FAŞİST GÖREVLİ BEKÇİ TARAFINDAN YARALANDI

Konya'nın Seydişehir İlçesi'nde görevli gece bekçisi, 42 EP 155 plakalı taksi içerisinde bulunan faşist Mehmet Kıl ve Hüseyin Saat'ın kimliklerini sormak için durdurdurunca, faşistler arabadan inerek kaçmak istediler. Bunun üzerine bekçi Osman ateşle dur ihtarında bulundu. Faşistlerin ihtara uymaması üzerine ateş eden Ateş, Hüseyin Saat'i yaraladı. Yetkililer, yaralı faşistin Konya Devlet Hastanesi'ne kaldırıldığını va kaçmaya çalışan Mehmet Kıl'ın yakalanarak gözaltına alındığını açıkladılar.

SAĞ GÖRÜŞLÜ ÇİNKUR BAŞMÜHENDİSİ ÖLDÜRÜLDÜ

Kayseri Çinko-Kurşun ve Metal Sanayii Anonim Şirketi (ÇİNKUR) Başmühendisi sağ görüşlü Münir Topkan, Sivas Caddesi'ndeki evinden işine giderken iki kişi oldukları belirlenen ancak henüz kimlikleri saptanamayan kişilerin tabancayla ateş etmesi sonucu aldığı tek kurşunla olay yerinde öldü.

Kayseri Vali Vekili Fevzi Yetkiner, iki kişi oldukları belirleen silahlı kişiler olaydan sonra yabancı plakalı yeşil renkte Ford marka bir otomobille uzaklaştıklarının tesbit edildiğini söyledi. Vali Vekili, ayrıca kaçan kişilerin yakalanmaları için geniş çaplı operasyonların başlandığını ve Çinkur Fabrikası çevresinde sıkı güvenlik önlemleri alındığını sözlerine ekledi.

Öte yandan bir süre önce faşistler tarafından öldürülen 3 Çinkur işçisinin katillerinin yakalanamadığı öğrenildi.

Bayiler faşistlerin, ilerici-demokrat yayınların satışını yapan bayilere yönelik saldırılarına karşı önlem alınmasını talep ediyorlar.

BAYİLER CAN VE İŞ GÜVENLİĞİ İSTİYOR

● ŞUKRÜ POYRAZ ADLI İSTANBULLU BİR BAYİ "BİZ BUGÜNE KADAR BÜTÜN SALDIRILARA KURŞUNLANMAYA BOMBALANMAYA GÖĞÜS GERDİK. BAYİLİĞİ KENDİMİZE MESLEK EDİNDİK BİZ BAYİİLER KAMU HİZMETİ GÖRMEKTEYİZ. DAĞITIM ŞİRKETLERİ BU SALDIRILARA KARŞI BİZİM YANIMIZDA YER ALIP GÜVENLİĞİMİZİ SAĞLAMALIDIRLAR"

HABER MERKEZİ

Şükrü Poyron 23 yaşında. On iki yıldır Çapa Kanmerkezi'nde gazete bayiliği yapıyor. Binlerce emekçi çocuk gibi o da 11 yaşında başlamış gazete satmaya. Bu mesleğe nasıl başladığını bize şöyle anlattı:

"Ailemin geçim zorluğu nedeniyle para kazanmak zorundaydım. İlkokul üçüncü sınıftan ayrıldım, gazete satmaya başladım. İşte o günden bu güne gazete satarım, tam oniki yıldır. Babam çok yaşlı bir adam. Yedi kardeşim bir de anam var. Ailemin geçimi hemen hemen benim üstümedir. Kardeşlerimi okuttum, onların masraflarını üstlendim. Ben aynı zamanda "Sakatlar Derneği"nin üyesiyim. Dernek Kan Merkezi'ndeki büfeyi işletmem için bana devretti. Hertürlü gazete ve mecmuayı satarım. Bu işi meslek edindim bir kere kendime.."

Tüm bayilerin iki ortak sorunu olduğunu vurgulayan Şükrü Poyron bu sorunları da şöyle dile getirdi:

"Biz bayiler dağıtım şirketleri kurulmadan önce bir kaç komisyoncuyla yüzde 20 üzerinden çalışırdık. Her türlü sorunumuzu biz komisyoncularla halledebilirdik. Ama daha sonra bazı büyük gazeteler bu komisyonculardan teminat olarak 500 bin lira büyük depozitolar istediler. Biz bayiler komisyonculara destek olduk ve bu depozitolara karşı çıktık, direndik. Fakat gazete şirketleri sonunda kendi isteklerini gerçekleştirdiler. Komisyoncuları ve bayileri gazete vermemekle tehdit ederek kurdukları dağıtım şirketlerine üye olmaya zorladılar. Sonuçta komisyoncuları ortadan kaldırarak dağıtımı kendi kurdukları şirketlere verdiler. Biz bayilerden de haftalık ciromuz kadar depozito aldılar. Üstelik de bayilerin kar hadlerini yüzde 15'e düşürdüler. Biz bayiler bu ekonomik zorluklara karşın halka hizmet götürmek için çabalarken bir de başımıza saldırılar çıktı. Siyasi olayların gelişmesiyle sağ gruplar saldırı ve baskılarını giderek artırdılar. Gazete ve mecmuaları yakmak, yırtmak ve bayileri bombalamak gibi çeşitli saldırılarda bulunmaya başladılar. Bunun üzerine dağıtım şirketlerine başvurarak önlem almalarını ve sorunlarımıza eğilmelerini istedik.

Öte yandan saldırıları başvurduğumuz, semtin karakoluna bildirdiğimizde "kimler yaptıysa bulun, yerini gösterin yakalayalım" diyorlar. Biz nasıl bulalım adamları..." Şükrü Poyraz, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Biz bayiler bugüne kadar tüm saldırılara, kurşunlanmaya, bombalanmaya göğüs gerdik, germeye de devam edeceğiz. Dağıtım şirketleri bize kolaylık göstersinler. Zaten hiç bir sosyal hakkımız yok. Geleceğimiz güven altında değildir. Sağlığımız yerinde olduğu sürece çalışabiliriz ama hastalandığımızda ya da yaşlanıp iş göremez hale geldiğimizde aç kalmaya mahkumuz. Günün hemen 24 saatinde yaz-kış demeden, yağmur-çamur demeden hertürlü zorluğa göğüs geriyoruz. Şirketler bize yardımcı olup belediyeden kapalı bir baraka almalıdırlar."

Kayseri'de üç Çinkur işçisine ÜYD binasında işkence yapıldı

Kayseri'de daha önce 5 Çinkur işçisini katleden faşistler saldırılarına bir yenisini daha eklediler. Üç Çinkur işçisini kaçırarak ÜYD'ye götüren faşistler, burada işçilere işkence yaptılar. Konuyla ilgili olarak bir açıklama yapan Türkiye Maden–İş Sendikası Genel Başkan vekili ve Örgütlenme Dairesi Başkanı Murat Tokmak, "Faşist cinayet şebekeleri cinayetlerini artırarak devam ettiriyorlar. Kurtarılmış şehirler oluşturuyorlar. Faşist şef Mussolini'nin 'Başkente giden bütün yolları tutun' öğüdüne uyararak ana yollardaki şehirleri kontrol altına almak istiyorlar. Faşistlerce katledilen 5 üyemizden sonra, 20.8.1980 günü Hüseyin İşbilir, Ahmet Özer, Hüseyin Karapınar adındaki üyelerimiz kaçırılarak Kayseri ÜYD binasına götürülmüş ve kendilerine işkence yapılmıştır. Emniyet yetkililerine bildirildiği halde, bu konuda hiçbir işlem yapılmadı. Bunun üzerine durum birer telgrafla Başbakanlığa, İçişleri Bakanlığına, Kayseri Valiliğine, Kayseri Cumhuriyet Savcılığına bildirilmiştir" dedi. Tokmak açıklamasında faşistlerin en dinamik güç olan işçi sınıfına ve önderlerine saldırarak sindirmek istediklerini ancak bu özlemlerinin boşa çıkarılacağını sözlerine ekledi.

KONYA'DA FAŞİSTLER HALKEVİ BİNASINA SALDIRDI

Konya'ya bağlı Sarayönü İlçesi'nde halkevi binasına saldıran faşistler sol görüşlü Hüseyin Canaoğlu, ve Turhan Altıncan adlı kişileri yaraladılar. Yetkililer yaralıların Konya Devlet Hastanesi'ne kaldırıldığını ve kaçan faşistlerin yakalanmasına çalışıldığını açıkladılar.

Şavşat'ta 14 yaşında bir Çoban öldürüldü

Artvin'in Şavşat İlçesi'ne bağlı Kireçli Köyü'nde 22 Ağustos günü saat 06.00 sıralarında köyün yakınlarındaki çayırda hayvan otlatan 14 yaşındaki Durmuş Dede, köye bir operasyon düzenlemek amacıyla gelen jandarma komandolarıyla karşılaştı. Durmuş Dede'nin durumundan kuşkulanan jandarmalar, ateş ettiler. Açılan ateş sonucu Durmuş Dede ağır yaralanarak Şavşat Sağlık Ocağı'na saat 8.20'de getirildi. Ortaokul 3. sınıf öğrencisi olan Dede, durumunun çok ağır olması nedeniyle ilk yardım yapıldıktan sonra görevli doktor tarafından Artvin Devlet Hastanesi'ne sevkedildi. Ancak Şavşat–Artvin arasındaki yolun çok bozuk olması nedeniyle kanamayı durdurmak için alınan ilk yardım önlemlerinin yetersiz kaldığı ve 60 kilometrelik yolun 25. kilometresinde Durmuş Dede'nin can verdiği öğrenildi.

AMASYA'DA BİR BEKÇİ YARALANDI

Amasya'nın Üçler Mahallesi'nde, bekçi Satılmış Telli kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu yaralandı. Telli'nin Amasya Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındığı ve olayla ilgili oldukları öne sürülen 5 kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

İSTANBUL'DA BİR POLİS NOKTASI YAKILDI

Kumkapı Arazade sokak ile Ostad Sokak arasında bulunan polis noktası gösteri yapan bir grup tarafından yakıldı. Polis noktasına yakın bir yerde bulunan İş Bankası şubesi de kurşunlandı. Göstericiler aynı yere üzerinde bazı sloganlar yazılı ve Devrimci Sol imzalı pankart astılar.

İSTANBUL'DA BİR BEKÇİ YARALANDI

Güngören'de duvarlara sol içerikli yazı yazmak isteyenlerle güvenlik kuvvetleri arasında çıkan silahlı çatışmada bir bekçi yaralandı. Güvenlik kuvvetleriyle çatışmaya girdikleri öne sürülen Gülseren Engin ve Berrin Aydınbağ isminde iki kız yakalanıp gözaltına alındı.

MARDİN'DE GÜVENLİK KUVVETLERİ İLE BİR GRUP ARASINDA ÇATIŞMA ÇIKTI

Mekeze bağlı Akıncı Köyü'nde operasyon düzenleyen güvenlik kuvvetleri ile, bir grup arasında silahlı çatışma çıktı. Çatışmada uzun namlulu silahların kullanıldığı ancak olayda ölen yada yaralanan bulunmadığı öğrenildi. Yetkililer çatışmadan sonra olayla ilgili oldukları sanılan, Şükrü Bakır, Zübeyir Erbek ve Cemal Aydın adlı kişilerin gözaltına alındığını açıkladılar

PTT–DER GENEL BAŞKANININ SERBEST BIRAKILMASI İSTENDİ

PTT–DER Genel Başkanı Turan Takuri ve eşinin 9 günden beri gözaltında oldukları bildirildi. PTT–DER üyeleri, Takuri'lerin serbest bırakılmalarını istediler.

Ali Uygur'un mezarının açılması geciktiriliyor

● UYGUR'UN YAKINLARI MEZARI AÇILDIĞI TAKDİRDE OLAYIN KESİNLİKLE AYDINLIĞA KAVUŞACAĞINI BELİRTİRKEN, MERSİN CUMHURİYET SAVCILIĞI AYNI MEZARDA ALİ BÜTÜN ADLI BİR KİŞİNİN GÖMÜLÜ OLDUĞUNU AÇIKLADI.

MERSİN (DEMOKRAT)

Mersin'de 53 gün önce gözaltına alınan ve işkence edilerek öldürüldüğü öne sürülen Ali Uygur'un cesedinin Mersin Mezarlığı Sahipsizler Bölümü 19 ada 33792 nolu kabirde gömülü olduğu belirlendikten sonra Uygur'un ailesi mezarın açılması için Cumhuriyet Savcılığına başvurdu, ancak Mersin Cumhuriyet Savcısının, Uygur'un ablasına, "Buraya sülalece gelmenize gerek yok, bir annesi gelsin yeter, hem o mezarda Ali Uygur değil, Ali Bütün isminde bir şahıs var. Onların akrabası sonra sizi mahkemeyeverir. Ceza görürsünüz" dediği belirtildi.

Başvuru işleminin Sulh Ceza Mahkemesine intikal ettirilmesi halinde, mezarın derhal açılabileceği yetkililerce belirtildi. Bunun üzerine Uygur'un annesi Savcılığa yeniden başvurdu, ancak Mersin Cumhuriyet Savcısı Erdal Bey'in keşif için başka bir yere görevli olarak gittiği öğrenildi.

MEZARLIK ÇALIŞANLARININ İFADELERİ ALINDI

Uygur'un ailesinin Mersin Cumhuriyet Savcılığına başvurmasından sonra Mezarlıkta görevli bulunan mezar kazıcılarının, imamın ve ölü yıkayıcılarının Savcılığa çağrılarak ifadeleri alındı. İfadeleri alınan mezarlık çalışanları, kendilerine gösterilen resimden Ali Uygur'u teşhis ettiklerini ve adı geçen kişinin sahipsizler bölümü 19 ada 33792 nolu kabirde gömülü olduğunu belirttiler.

ALİ UYGUR İÇİN GÖSTERİLER SÜRÜYOR

Bu arada, Ali Uygur'un işkence ile öldürüldüğünü ve cesedinin ortadan kaldırıldığını öne süren çeşitli gruplar, gösteriler yaptılar. Önceki gün Demirtaş mahallesinde bin kadar yurttaşın katıldığı gösteride çeşitli konuşmalar yapıldı. Konuşmalarda, Ali Uygur'un cesedinin ve katillerinin bulunması istendi.

ÇANAKKALE EMNİYETİ TEKNİK BÜRO'DA PATLAYAN BOMBA 4 KİŞİYİ YARALADI

Çanakkale'nin Yukarı Çarşı semtine maskeli oldukları bildirilen kişiler tarafından asılan sol içerikli bir pankarta bağlı bomba götürüldüğü Çanakkale Emniyeti Teknik Büro'da patlayınca biri komiser muavini 4 kişi yaralandı.

Yukarı Çarşı'da bir sokağa dün saat 14.00 sıralarında asılan pankartı indirmek üzere yarım saat sonra olay yerine gelen polis ekiplerinin pankartı indirerek ucundaki patlayıcı maddeyi incelemek üzere Emniyet Müdürlüğü Teknik Büro'ya götürdükleri öğrenildi. Teknik Büro'da yapılan inceleme sırasında bomba patlayınca içerde bulunan komiser muavini Mehmet Keskin ile kimlikleri ve orada ne için bulundukları açıklanmayan üç kişi yaralandılar.

Ayrıca bilgisine başvurulan Emniyet Müdürü Vekili Metin Atalay, olay hakkında açıklama yapmaktan kaçındı.

MAHKUMLAR, YANAN KONYA CEZAEVİ'NDEN NAKLEDİLDİKLERİ SPOR SALONU'NU TAHRİP ETTİLER

Konya Merkez Kapalı Ceza ve Tutukevi'nin yanması sonucu Kapalı Spor Salonu'nda bir gece muhafaza altına alınan 700 hükümlü ve tutuklunun Spor Salonunu tahrip ettikleri öne sürüldü. Hükümlü ve tutukluların, elektronik cihazları, kaloriferleri, basketbol potalarını, zemin parkelerini ve kapı ve camları kırarak bazı klüplere ait bazı malzemeleri de kullanılmaz hale getirdikleri bildirildi. İlk belirlemelere göre zararın 2 milyon lirayı bulduğu ve Spor Salonu'nda ileride yapılacak spor karşılaşmalarının tehlikeye gireceği belirtildi.

MERSİN'DE GÜVENLİK KUVVETLERİYLE İŞÇİLER ÇATIŞTI: BİRİ POLİS 4 KİŞİ YARALANDI

Mersin Su Ürünleri Bölge Müdürlüğü'nden 13 kişinin çıkarılmasını protesto eden işçilerle güvenlik güçleri arasında çıkan çatışmada biri polis olmak üzere 4 kişi yaralandı.

THA'nın verdiği habere göre Mersin'in Karaduvar semtinde bulunan Su Ürünleri Bölge Müdürlüğü'nden bir süre önce 13 kişi işten çıkarılmıştı. Dün saat 17.00 sıralarında işçiler, arkadaşlarının işten çıkarılmasını protesto etmek amacıyla yollara barikat kurarak trafiği engellediler. Güvenlik kuvvetlerinin müdahalesiyle silahlı çatışmaya dönüşen olaylarda, biri polis memuru olmak üzere toplam 4 kişi yaralandı. Yaralılardan durumu ağır olan Ahmet Yılmaz Adana Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırıldı. Diğer yaralılar ise Mersin Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındılar. Bu arada yaralı polis memurunun da ayakta tedavi edilerek taburcu edildiği öğrenildi.

İçel Valisi Fahri Öztürk olay yerine polis ve jandarma birliklerinin sevkedildiğini, çok sayıda kişinin gözaltına alındığını ve olaylarda şimdilik ölen olmadığını söyledi.

Türk Haberler Ajansı'nın bildirdiğine göre, İçel Valisi olay hakkında bilgi verirken, işten çıkarılan işçilerin ve onlarla birlikte polisle çatışmaya giren Su Ürünleri işçileriyle mahalle sakinlerinin Devrimci Yol taraftarı olduklarının tesbit edildiğini söyledi. Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü açıklandı.

ÜNYE'DE BİR KÖY MUHTARI ÖLDÜRÜLDÜ

Ordu'nun Ünye İlçesi'ne bağlı Tekkiraz Bucağı Küçükgöl Köyü muhtarı Emrullah Yılmaz, dün öğleden sonra kimlikleri belirlenemeyen kişilerce açılan ateş sonucu öldü. Olaydan sonra silahlı kişilerin kaçtıkları bildirildi. Olayın siyası yönü araştırılıyor.

ELAZIĞ'DA BİR KİŞİ BIÇAKLA ÖLDÜRÜLDÜ

Elazığ Olgunlar Mahallesi'nde meydana gelen olayda, Hacı Bayram adlı bir kişi, Şükrü Koçak adlı kişiyi bıçaklayarak öldürdü. Yetkililer, Şükrü Koçak'ın gözaltına alındığını ve soruşturmaya başlandığını açıkladılar.

OSMANİYE'DE BİR KİŞİ TABANCA İLE ÖLDÜRÜLMÜŞ OLARAK BULUNDU

Adana'nın Osmaniye İlçesi'nin Akdeğirmen Caddesi'nde, Mehmet Toksöz adlı bir şahsa ait olduğu belirlenen bir ceset semt sakinlerince bir portakal bahçesinde bulundu. Yetkililer, 30 yaşlarında olan Mehmet Toksöz'ün kimlikleri belirlenemeyen kişi veya kişilerce öldürülmüş olabileceğini ve olayla ilgili soruşturmaya başlandığını bildirdiler.

GEBZE'DE BİR FABRİKA BEKÇİSİ ÖLDÜRÜLDÜ

Gebze'de kurulu Kefçelik Fabrikası'nda görevli gecebekcisi Halil Haliloğlu kimlikleri belirlenemeyen kişilerce kurşunlanarak öldürüldü. Yetkililer ateş açanların 3-4 kişi oldukları ve olay yerinden bir minibüsle uzaklaştıklarını belirttiler.

ANKARA SIKIYÖNETİM KOMUTANI KORGENERAL NİHAT ÖZER GÖREVİNİ KORGENERAL RECEP ERGUN'A DEVRETTİ

Ankara Sıkıyönetim Komutanı Korgeneral Nihat Özer dün saat 17 'de görevini Korgeneral Recep Ergun'a devretti. Korgeneral Nihat Özer görev devri dolayısıyla yayınladığı bildiride, görevde bulunduğu süre içinde meydana gelen olaylarla ilgili bir açıklama yaptı. Açıklamada 18.670 kişinin gözaltına alındığını bunlardan bir çoğunun Sıkıyönetim Mahkemesi'nce tutuklandığını, halen Ankara Sıkıyönetim Ceza ve Tutukevi'nde 1796 tutuklu, 897'si gözetim altında olmak üzere 2693 kişinin bulunduğunu belirtti. Açıklamada daha sonra aramalarda ele geçirilen suç aletleri ve olaylar hakkında bilgi verildi.

ERGUN'UN BİLDİRİSİ

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'na atanan Korgeneral Recep Ergun Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı görevine başlamasına ilişkin bir bildiri yayınladı.

4. Kolordu ve Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'nın Korgeneral Recep Ergun'un göreve başlamasıyla ilgili bildirisi şöyledir:

"Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı görevine 22 Ağustos 1980 tarihinde başladım.

Anayasa ilkelerine ve devlet mefhumuna gönülden saygılı ve sahip başkent sakinlerinin bilgisine sunarım."

Doktor Yüzbaşı Çetin Özeralp dün törenle toprağa verildi

Geçtiğimiz günlerde silahlı kişilerin saldırısına uğrayarak öldürülen Doktor Yüzbaşı Çetin Özeralp'ın cenazesi, dün 1. Ordu Karargahı önünde düzenlenen bir askeri törenden sonra Karacaahmet Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Dr. Yüzbaşı Çetin Özeralp'in cenazesi dün sabah görevli olduğu Haydarpaşa Askeri Hastanesi önüne getirildi.

1. Ordu Komutanlığı Karargahı önünde düzenlenen askeri törene Yüzbaşı Çetin Özeralp'ın ailesi, İstanbul Valisi Nevzat Ayaz, 1. Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral Necdet Üruğ, Kuzey Deniz Saha Komutanı Koramiral Zahit Atakan, Batı Garnizon Komutanı Korgeneral Fikret Oktay, Doğu Garnizon Komutanı Tümgeneral Ecmel Kutal, Merkez Komutanı Tuğamiral Naci Şekerefeli, Emniyet Genel Müdürü İsmail Dokuzoğlu, İstanbul Emniyet Müdürü Şükrü Balcı ve mesai arkadaşları katıldılar.

Dr. Yüzbaşı Çetin Özeralp'in cenazesi askeri bir törenden sonra Karacaahmet Mezarlığı'nda toprağa verildi.

● Yurttaşlar kendilerine yollanan tehdit mektuplarını AP Urfa Milletvekili M. Celal Bucak'ın adamları tarafından hazırlandığını ve kendilerinden bir hafta içinde ilçeyi terketmelerinin istendiğini söylediler

● Can güvenliklerinin sağlanması için savcılığa başvuran yurttaşlara Siverek Cumhuriyet Savcısının "Ben kendi can güvenliğimi bile sağlayamıyorum" dediği öne sürüldü

Siverek'te çoğunun öğretmen olduğu 15 yurttaşa gönderilen tehdit mektuplarının bir kişi tarafından Yapı Kooperatifi başkanlığında hazırlanıp aynı yerden postaya verildiği ve yazıların altında "Bucaklılar" imzası bulunduğu belirtildi. Sinan Kuzgun adlı öğretmene gönderilen tehdit mektubunda da aynen şöyle denildi: 'Sayın Sinan Kuzgun, Hocam size bir hafta mühlet, bu memleketi terkedin. Aksi halde gebereceksiniz. Bucaklılar" Yukarıda mektubun fotokopisi görülüyor.

Siverek'te ilerici yurttaşlara tehdit mektupları yollanıyor

SİVEREK – URFA (DEMOKRAT)

Siverek'te AP Urfa Milletvekili M.Celal Bucak'ın adamları tarafından ilerici ve devrimci yurttaşlara tehdit mektupları gönderildiği ve kendilerinden ilçeyi en kısa sürede terketmeleri istendiği bildirildi. Terketmemeleri halinde öldürülecekleri de belirtilen yurttaşlar, can güvenliklerinin sağlanması için Cumhuriyet Savcılığına başvurdular. Ancak Siverek Cumhuriyet Savcısının yurttaşlara, "Ben kendi can güvenliğimi bile sağlayamıyorum" dediği öne sürüldü.

Aralarında M.Ali Kayadağ, Yasin Çetinler, Ali Avcı, Ali Gürkan, Ahmet Postacı, Sinan Kuzgun, Arif Arseli ve Celal Işıkalan'ın da bulunduğu 15 yurttaşa gönderilen 'Bucaklılar' imzalı tehdit mektubunun Siverek'teki Yapı Kooperatif Başkanlığında yazıldığı belirlendi. Tehdit mektuplarının tek kalemden çıktığı ve hepsinin aynı yerden gönderildiği saptandı. Yurttaşlardan Celal Işıkalan'a gönderilen tehdit mektubunda aynen şöyle deniliyor:

"Sayın Celal Işıkalan, Hocam bu memleketi terkediniz. Size bir hafta mühlet. Aksi halde gebereceksiniz."

Tehdit mektuplarının kendilerine ulaşmasından sonra yurttaşlar, can güvenliklerinin sağlanması için Cumhuriyet Savcılığına başvurdular. Ancak, Siverek Cumhuriyet Savcısının yurttaşlara, "Ben kendi can güvenliğimi bile sağlayamıyorum" dediği ileri sürüldü.

Edinilen bilgilere göre, kendilerine tehdit mektubu gönderilen 15 yurttaştan çoğunun Siverek merkezinde öğretmen olduğu ve eşlerinin de öğretmen olarak aynı yerde çalıştıkları saptandı. Yurttaşlar, tehdit mektuplarının tek elden yazıldığına ve aynı yerden postaya verildiğine dikkat çekerek, bunun AP Urfa Milletvekili M.Celal Bucak'ın lise mezunu olan fedaisi Mustafa Gençdal tarafından düzenlendiğini öne sürdüler.

M.Celal Bucak'ın da tehdit mektuplarından bilgisi olduğu ve kendisinin emriyle yazıldığını kabul ettiği ileri sürüldü.

Van Eğitim Enstitüsünde sol görüşlü üç öğrenciyi bıçaklamıştı

Üç öğrenciyi bıçaklayan faşist kız Sağlık Bakanlığı'nca Bitlis'te bir sağlık ocağında görevlendirildi

● Van Ülkücü Gençlik Derneği üyesi faşist kıza Sağlık Bakanlığınca verilen "özel kadro" dışında Başbakan Demirel'in de bu konuda İl Sağlık Müdürü ile Bitlis Valisine özel talimat verdiği öne sürülüyor

HABER MERKEZİ

Hükümet eli kanlı faşist katilleri devlet memurluklarına tayin etmeyi sürdürüyor.

1978 yılında Van Eğitim Enstitüsünde sol görüşlü öğrencilerin üzerine bıçakla saldırarak üç genci yaralayan ve hakkında mahkemece dava açılan eli kanlı bir faşist kız Sağlık Bakanlığınca "özel kadro" ile Bitlis'in Adilcevaz Sağlık Ocağı'nda görevlendirildi.

Ülkücü Gençlik Derneği Van Şubesi'ne kayıtlı olan Nebahat Dalkıran'ın Bitlis Sağlık Müdürlüğü emrine verilmesi için Sağlık Bakanlığınca verilen "özel kadro" dısında Başbakan Süleyman Demirel'in de bu konuda İl Sağlık Müdürlüğü ile Bitlis Valisi Ertan Yamanoğlu'na özel talimatta bulunduğu öne sürüldü.

İki yıl önce Van Eğitim Enstitüsünde forum düzenleyen devrimci öğrencilere bıçakla saldırarak üç öğrenciyi yaraladıktan sonra okuldan kovulan Nebahat Dalkıran'ın Adilcevaz Sağlık Ocağında görevlendirilmesi, Bitlis'te tepkiyle karşılandı. Demokratik kuruluşlar olayı protesto etmek için Sağlık Bakanlığına çok sayıda telgraf çektiler.

BULMACA

Soldan Sağa:

1 - Yalnız işaretlerle oynanan sözsüz tiyatro oyunu. 2 - Ahlakın övdüğü iyilikçilik acıma, alçak gönüllülük, yiğitlik, doğruluk gibi niteliklerin genel adı.
3 - Giysi - Sabahın gün doğmadan önceki saati.
4 - Tersi: Ceylan - Onyedinci yüzyılda yaşamış bir İngiliz düşünürü (soyadı-okunuşu)
5 - Balıkçıların kabak ya da mantardan yaptıkları ağ şamandırası.
6 - Büyükseme, büyütme, Bozkır.
7 - Bir olumsuzluk edatı - Organlar - Tersi: ülkemizin simgesi
8 - "Oldukça geçmiş bir tarihte" anlamındaki deyimde geçer. İri taneli bezelye.
9 - Bir cins topraktan yapılıp pişirilmiş çanak çömlek.

Yukarıdan Aşağıya:

1 - Petrol, neft gibi maddelerden çıkarılan, katı, yarı saydam bir madde.
2 - Bir şeye mal etme, bağlama.
3 - Yıldızlar arasında, samanyolunda görülen kendi eksenleri etrafında dönen kızgın ve aydın gaz yığınları - İridyum cisminin simgesi.
4 - Kimi topluluklarda güneye gelin tarafından verilen para ya da mal.
5 - Ateş- Gerekenden eksik- Bindirim.
6 - Kabarma - Başkasına geçen, geçici.
7 - İşlenip ortaya konan şeyler. Bir renk.
8 - Numara sözcüğünün kısaltması Bir işi yapabilme gücü.
9 - İlenme - Spor oyunlarında takım başı.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2		■						■	
3					■				■
4		■				■			
5						■		■	
6					■				
7			■				■		
8	■			■					
9								■	

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

Soldan Sağa:

1 - Pastoral - 2- Alem - Erek -3—Ay 4 - Latin - Avt. 5- Oligarşi. 6 - vak. Mavna. 7 - Saraç . 8- Yo. Ala. 9- Ekin - Kile.

Yukarıdan Aşağıya:

1 - Pavlov. Ye. 2 - Al-Alakok. 3 - Septik. 4 - TM.ig - San. 5 - Anamal. 6 - Rey. rarak. 7 - Ar .aşvA 8 - Le-vinç. 9 - Kot. me.

23 Mayıs 1979 tarihli Sansür Tüzüğü Değişikliği'ne bir değinme...

Raşit KERİM

Sansür, 50 yıldır kanayan bir yara. 1979 yılında Kültür Bakanıyla Sinema Dairesi, Danışma Kurulları, Yar kurullarıyla ve sonu gelmez toplantılarıyla CHP hükümetinin "sansür kalkacak" derken, çıkardığı ve Danıştay'dan onaylattığı yeni Sansür Tüzüğü bugün bir yaşına giriyor.

Konuyu daha iyi anlayabilmek için sansürün nerden ve nasıl kaynaklandığına kısaca bir göz atmakta yarar var. Yurdumuzda ilk sansürü, sinema sanatının oluşmasından hemen bir-iki yıl sonra, ilk gösterileri yapılan "Mürebbiye" filmini (1919) Anadolu'ya göndertmeyen işgal kuvvetleri uyguladı. BMM hükümetleri döneminde ise sansür valiliklerce yürütüldü. Önce 9.6.1932 tarihli yönetmelikle gösteriler sansüre bağlanmış, sonra buna 26.12.1933'te senaryo (ön sansür) eklenmiştir.

4.7.1934 tarih ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanununun 6. maddesine (hariçten gelen filmlerin gösterilmesi ve dahilde yapılacak filmlerin çekilmesi polisin iznine bağlıdır. Polis, filmlerin tetkik ve muayene işini alâkalı makamlarla birlikte ve nizamnamesine göre yapar) dayanılarak, 19. 7. 1939 tarih ve 2/11551 sayılı kararname ile yürürlüğe sokulan "Filmlerin ve Film Senaryolarının Kontroluna dair Nizamname" ile devlet sansürü başlatılmıştır. Arada iki kez (1948 ve 1957) yapılan değişiklikler sistemin genel hatlarını bozmamıştır. (1)

Sansür, uygulama sırasında 5 sürekli üyeli İl Kontrol Komisyonları ile yürütülmüş, bu komisyonlara iki İçişleri (biri başkan olmak üzere), bir Milli Eğitim, bir Turizm Tanıtma Bakanlıkları ile o ilin Emniyet Müdürü veya görevlendireceği kişi üye olarak atanmışlardır.

Gelelim, sanat ve bilim özgürlüklerinin kısıtlanmasına karşı olduklarını her zaman ileri süren CHP hükümetinin yaptıklarına ve yapmadıklarına:

1—İlk olarak bir Türk Sinema Kurumu yasa taslağı hazırladılar. Bu yasa eğer meclislerden geçerse sansür tamamen kaldırılıp yerine Sınıflandırma Kurulu konacaktı. Ama Mecliste çoğunlukları olmadığını ve bu yasayı çıkaramayacaklarını bildiklerine göre yapılan yalnızca göstermelik bir oyundu. Oyun olduğu da tüzük yayınlanınca ortaya çıktı.

2—Daha sonra Bakanlar Kurulu'nca hazırlanan, Danıştay Genel Kurulu'ndan geçirildikten sonra 23.8.1980 tarihinde Resmi Gazete ile yayınlanan Tüzük değişikliğini gördük. "Sansürün aza indirgenmesi, birtakım güvenceler sağlanması beklenirken, tam aksine sinemada sansürü aynı ölçüde devam ettiren" (2) hükümler geterildi. 1979 tüzük değişikliği bir geriye gidişti.

3—Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu sansür görevini açıkca İçişleri Bakanlığı'na vermiştir. Yasayı değiştiremiyorsunuz, kabul. Ancak 6. maddedeki "alâkalı makamlar" yorumlanabilir, Kontrol Komisyonlarına sinema kuruluşları ile bilim, kültür, güzel sanatlar alanlarından üyeler alınarak memur sansürcülerin gücü azaltılabilirdi. Ne hikmetse bu yapılmamıştır.

4—Olumlu bir tek şey yapılmıştır. O da görünüşte. Sansürcülerin yüksek öğrenim görmüş olmaları getirilmiştir. Bununsa bir tek yararı olabilirdi; Alay konusu olabilecek, eblehce kararlar alınmaz, incelmiş, zarif ve kitabına uydurulmuş gerekçeler yazılır. Yaşasın ince ve bürokratik sansür!.

5-Yine görünüşte yasaklama nedenleri aza indirilmiştir. Oysa ki değişik 18. madde ile "nedenler eskiye oranla daha müphem, ziyadesiyle geniş, soyut ve genel ifadeli" (3) hale sokulmuştur. 'Tehlikeye sokucu', 'saygınlığı yitirici', 'sakıncalı', 'zedeleyici' sözcüklerinin sansürcülerin elinde nasıl yorumlanabileceğini bir düşünün...

6—Sansür sanıldığı gibi yalnızca senaryo ya da filim kontrolu olarak kalmamaktadır. Sürekli bir sansür vardır. Tüzüğe göre senaryosu denetlenmiş bir çekime "lüzumu halinde" bir veya birkaç memur gönderilerek çekim sürekli denetlenebilmektedir.

7—Film afişlerinin de denetlenmesi ile ilgili madde "sansür kalkacaktır" diyen CHP'lilere adeta sırıtmaktadır.

8—Senaryosuna izin verilen, çekim sırasında denetlenen ve nihayet film bittikten sonra tekrar sansürden geçen bir filmin kurtulduğunu sanmayın. Bütün bu engellerden kurtulup, gösterime çıkan bir filmin "sonradan" bir "sakınca" doğması ile Kaymakam, Vali veya İçişleri Bakanı'nca gösterimden men edilmesine ne dersiniz?

Ne dersiniz "özgürlükçü demokrasi" taraftarı CHP'liler? Siz ne dersiniz?

(1) Sansür konusunda ayrıntılı tarihsel bilgi için bkz: DR. Özkan TİKVEŞ. Sinema Filmlerinin Sansürü. İ.Ü.Hukuk Fakültesi Yayınları

(2) ve (3) Alıntılar Doç. Dr. Sait GÜRAN'dan. Sayın öğretim üyesinin ve diğer namuslu aydınların düşünceleri için bkz: Sinema Filmlerinin sansürü Kologyumu, İ.Ü. Hukuk Fakültesi Yayınları.

Sanat üzerine düşünceler - 3

Küçükburjuvazi ve sanat

Ali İhsan MIHÇI

Küçükburjuvazi kapitalist toplumun temel sınıflarından biri değildir. Toplumdaki ekonomi-politik oluşumlarla kendi çıkarları arasındaki uyum, ya da uyumsuzluğa bağlı olarak iki temel sınıf arasında yalpalaması, onun bu toplumsal konumundan ileri gelir. Kapitalizmin tekelci aşamaya ulaşmasıyla küçük mülkiyetin, küçük sermaye ve işletmenin ters orantılı ilişkisinin en çok huzursuzluğa sürüklediği katman da küçükburjuvazidir. Anarşizmin ideolojik olarak küçük burjuvaziden kaynaklanması ve ona dayanması, bu gerçeklikle açıklanır.

Sanatta toplumsal ve insanî olan her şey gibi küçük burjuvazi de tek tek küçük burjuvalar da anlatılır, anlatılmalıdır. Buna kimsenin itirazı olamaz. İtirazı olmak bir yana, toplumcu-gerçekçi sanatın yalnızca işçileri, köylüleri, devrimcileri vb. anlatması yerine, onların tanımadığı burjuva yaşamından ve onları etkileyen ideolojilerin kaynaklarından biri olan küçük burjuvazinin dünyasından kesitler vermesi zorunludur da denilebilir. Böyle bir sanatsal yaklaşım, aykırı dünyaların birlikteliği içinde görevini daha da iyi bir biçimde yerine getirir. Maksim Gorki'nin yapıtlarında aylakların, serserilerin, yoz küçükburjuvaların ısrarla anlatılması, bu açıdan bakılırsa bir çelişki değil, sanatın doğru yorumlanışının bir sonucudur.

Türk Edebiyatında da küçük burjuvazinin türlü kesimleri anlatılmıştır. anlatılmaktadır. Kendilerine, toplumcu-gerçekçilik sıfatını uygun bulan yazarların yapıtlarında da bunu görüyoruz.

Ne var ki, edebiyatımızda küçük burjuvazinin ele alınışında hem eksiklikler, hem de -ve daha kötüsü-yanlışlıklar vardır. Bunlar giderek bir sorun boyutlarına ulaşmaktadır. Biz, sınırları dar bir yazıda bu eksik ve yanlışlardan ancak bir ikisine değinebileceğiz.

Eksik olan en önemli yan, yazarların küçük burjuvaziyi iyi tanımamalarıdır. "Küçük burjuva" denildiği zaman, genellikle büyük kentlerde yaşayan küçük burjuva entellektüeller anlaşılmaktadır. Hatta bunların da en yoz kesimleri... Oysa kökeni küçük burjuva olmakla birlikte, ideolojisiyle işçi sınıfından yana kararlı tavır takınan olumlu bir küçük burjuva entellektüel tip de vardır ve bu tip, bilinç taşıyıcılık görevi bakımından evrensel bir öneme sahiptir. Ama bu tipin yazarların ilgisini gereğince çektiğini söylemek durumunda değiliz. Kaldı ki, küçük burjuvazi salt entellektüellerle sınırlı bir toplumsal katman da değildir. Örneğin bir bürokrasi daha da önemlisi bir esnaf ve zenaatkar kitlesi, küçük burjuvazinin belkemiğidir. Bunların edebiyatımıza büyük boyutlarıyla ve derinliğine girdiğini söyleyemeyiz. Varsa yoksa büyük kentte yalnızlık çeken, bunalan ve bunalımını çarpık cinsel ilişkilerin sonundaki boşalımlarla atlatmaya çalışan yoz entellektüeller...

Yanlış olan nokta, aslında bu eksik ile bağlantılıdır. Batı patentli akımların, ideolojilerin Türkiye'nin kültür yaşamına aktarılmasıyla da doğrudan ilişkisi vardır. Özellikle son on beş yıldır bunalım edebiyatı, kaba gerçekçilik gibi birtakım olumsuz anlayışlara dayanan edebiyat etkinlikleri, emperyalizmin kültür politikası doğrultusunda giderek yoğunlaşmaktadır. Hele son zamanlarda küçük burjuvazinin en yoz kesimleri dengesiz yaşamları, çarpık cinsel anlayışları, burjuvaziye yaltaklanan tavırlarıyla durmaksızın anlatılır olmuştur. Çetin Altan'ın, Demir Özlü'nün Pınar Kür'ün ve başkalarının romanları bu yönsemeye örnek verilebilir.

Peki bu tutum yanlış mıdır? Evet yanlıştır. Yukarda da belirttiğimiz gibi, biz bu kesimlerin anlatılmasına karşı değiliz, anlatılmasını doğru buluruz, toplumcu-gerçekçi sanata bir katkı da sayarız. Ama kendisini toplumcu-gerçekçi, ya da genel olarak gerçekçi diye niteleyen yazarlar küçük burjuvaziyi küçük burjuva ideolojisi bağlamında yazarlarsa, bin dereden su getirerek bu yaklaşımlarının doğruluğunu savunurlarsa, o zaman iş değişir. Bu durumda toplumcu-gerçekçi perspektifi geliştirmeye değil, tam tersine çarpıtmaya yönelik bir tavır söz konusu olur. Bu, aynı zamanda emperyalizmin kültür politikası doğrultusunda bir manevra olmakla da suçlanabilecek bir tavırdır. Söz konusu yazarların bu manevranın farkında olmadıklarını, varsayarsak, etkinliklerini yanlışlık biçiminde değerlendirip eleştiririz; ama manevraya bilinçli bir gönüllülük ile katıldıklarını varsayarsak, toplumcu-gerçekçi sanatın önündeki moloz yığınını temizlemenin uğraşına gireriz.

Okuyun bu tür yapıtları, hangi varsayımın doğru olduğunu saptayın, tavrınızı ona göre belirleyin. Çünkü mücadelenin önkoşulu tanımaktadır.

Ü.S.S. Dosyası

Ertuğrul ACAR -3-

Yeni sistemin hedefi, üniversite kapılarındaki yığılmaları önlemek değildi

Anadolu'nun değişik yerlerinden gelen onbinlerce lise mezunu üniversite kapılarındaki yığılmaları kınıyordu

2-1961-1980 DÖNEMİ:

a-SBF bünyesindeki seçim: 1960-61 ders yılında A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesine aday öğrencilerin sayısı 3000 gibi, o zaman görülmemiş bir büyüklüğe ulaşmıştı. Bu durum fakültenin kendi içinde bir düzenlemeye gitmesini gerektirdi. Fakülte öğretim üyelerinden Cemal Mıhçıoğlu bu düzenlemeyi gönüllü olarak üstlendi. Mıhçıoğlu bugün uygulanan sistemin küçük bir kopyasını teşkil eden bu düzenlemenin hazırlıklarını tamamladığı sırada, fakülteye girmek için başvuran adayların sayısı 5000'e yükselmişti. 5000 öğrencinin sınava alınmasının kağıtların değerlendirilmesinin ne kadar zor olacağı ortadaydı. Ama Mıhçıoğlu yeni bir sistemle bu işi o korkunç halinden çıkardı; uyguladığı yöntem basitti: sorular test biçiminde hazırlanacak ve böylece hem soruların cevapları kısa sürede verilmiş olacak, hem de verilen cevaplar kısa sürede değerlendirilebilecekti. Ayrıca sınav sorularını bir bölüm öğrencinin önceden öğrendiği yolundaki söylentiler bir dereceye kadar önlemiş olacak ve kompozisyon türü sınavlarda birden çok kişinin kağıtları okuması nedeniyle oluşan değerlendirme farklılıkları da ortadan kalkacaktır.

Mıhçıoğlu'nun SBF bünyesinde uyguladığı yeni sistemin yararının kısa zamanda görülmesi sonucu sorun bazı dekanlarca Ankara Üniversitesi Senatosu'na getirildi. Senato 21 Kasım 1961 tarihinde yaptığı toplantıda aldığı kararla bu konunun incelenmesi için her fakülteden bir temsilcinin katılmasıyla oluşacak bir komisyon kurulmasını ve bu komisyonun bir rapor hazırlanmasını uygun buldu.

b-Ankara Üniversitesi kapsamındaki seçme sınavı:

Komisyon hazırladığı raporu 12 Ocak 1962 tarihinde A.Ü. Rektörlüğü'ne sundu. Raporda, A.Ü'nin tümünü kapsayacak fakat diğer üniversitelerle yüksek okulların da katılımına açık tutulacak bir merkezi sisteme gidilmesini önerdi. Bu günkü sistemin basit bir uygulamasının gerçekleştirilmesini öneren rapor, A.Ü. Senatosunca kabul edildi ve "mini merkezi" yerleştirme sistemi A.Ü. kapsamında 1962-1963, 1963-64 öğretim yıllarında uygulandı. Bu sistem adayların kaydolmalarını kolaylaştırıyor, posta yoluyla da kaydolmalarını sağlıyordu. Adaylar kayıt fişlerine sınava girecekleri fakülteleri tercihlerine göre belirtiyorlardı. Test usulüne göre yapılan sınavların sonuçları elektronik makinelerle değerlendiriliyordu.

c—Türkiye'deki merkezi sistem:

A.Ü. çapında uygulanan bu mini sistem çok geçmeden 26 Nisan 1963 tarihinde Üniversitelerarası Kurul'da görüşüldü. Kurul, merkezi sistemin tüm üniversitelerde uygulanabilmesinin koşullarını ve olanaklarını araştırmak üzere bir komisyon kurulmasına karar verdi. Bu karar üzerine Ankara, İstanbul, Ege, İstanbul Teknik Üniversitesi temsilcilerinden oluşan bir komisyon merkezi sistemin tüm üniversitelerde uygulanmasını uygun görerek, bu yolda hazırladığı raporu, 14 Mayıs 1963 tarihinde Üniversitelerarası Kurul'a sundu. Merkezi sistem Üniversitelerarası Kurulca benimsendi ve aynı kurul tarafından hazırlanan "Üniversitelerarası giriş ve kayıt imtihan yönetmeliği" 26.12.1963 tarihinde kabul edildi. Bu yönetmelik 6 Şubat 1964 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi. Yönetmelik sınavları düzenlemek ve yürütmek üzere bir komisyon kurulmasını öngörüyordu.

> Bu sistemi önerenler sadece çok sayıdaki öğrenciyi "hızlı" ve "rahat" bir şekilde elemeyi amaçlıyorlardı.

Sistem ilk iki yıl A.Ü. sorumluluğunda uygulandı. Yönetmelik uyarınca dönüşümlü olarak 1974'e değin, A.Ü. ve İ.Ü.'leri tarafından düzenlendi. 1974 yılında ÜSYM'nin kurulmasıyla Ü.S.S'nin örgütlenme işi tek merkeze bağlanmış oldu.

Merkezi sistemin Türkiye çapında uygulanmasına bakıldığında bunu bir ihtiyaç ve gerekliliğin sonucu olarak ortaya çıktığını rahatlıkla görebiliriz. Daha açık bir deyişle eski sistem yeterliliğini yitirmişti; gereksinimleri karşılayamıyordu, değiştirilmesi yeni ve daha iyi bir sistemin getirilmesi zorunluydu.

Değişiklik biçimsel olduğu için yani yığılmaların neden kaynaklandığı düşünülmediğinden "öğrenci çok olsun" farketmez. Biz bu yöntemle kolayca sınav yaparız" anlayışından hareket edildi. Sonuç ise ortada: Bugün üniversite kapılarında yığılmaların sorumlusu eski sistem değildir, eski sistemin mükemmeli olan yeni sistemde değildir. Çünkü eski ve yeni sistemin yığılmaları önlemek gibi bir amacı yoktu. Sistem sadece çok sayıdaki öğrencinin "hızlı" ve "rahat" bir şekilde elenmesini amaçlamıştı. Bu nedenle doğrudan doğruya seçme sınavlarını suçlamak konuyu daraltmak olur. Bunun yerine eğitim sisteminin içinde bulunduğu ekonomik sistemi buna bağlı olarak eğitim sistemini ve bu sistem içinde de olsa sorunu çözme girişiminde bulunmayan siyasileri değerlendirmek daha doğru olur kanısındayız.

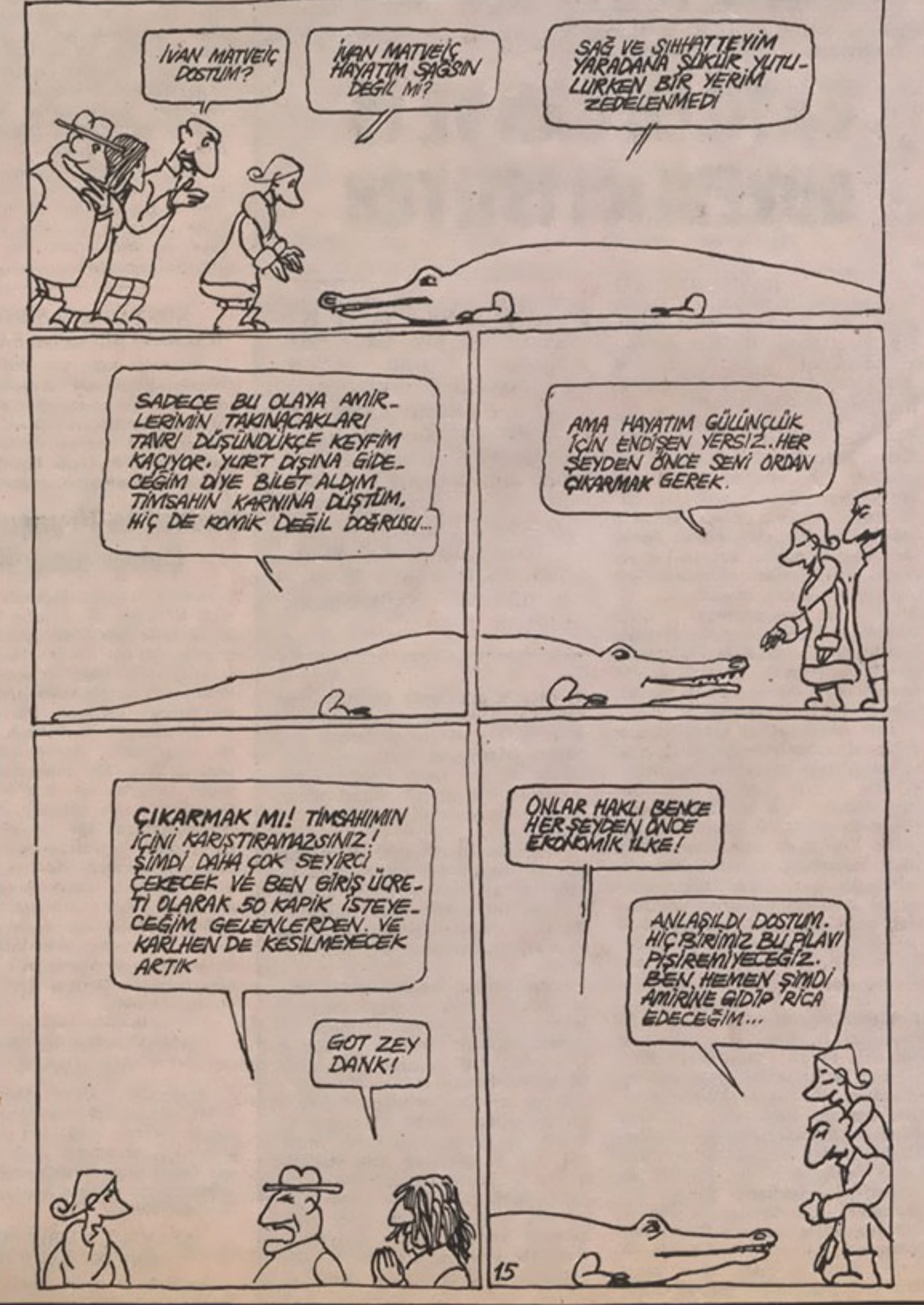
d-Eski sistemle merkezi sistemin karşılaştırması:

Üniversitelere giriş eleştirilirken sorunun odak noktasının üniversitelerarası seçme sınavı olmadığını ÜSS'nin eski sistemle bir karşılaştırmasını yaparak ÜSS'nin öğrenci seçme konusunda koşullara uygun "rasyonel" sistemlerden biri olduğunu belirtelim.

Eski sistemin aksaklıklarını belirtirken öğrencilerin birden fazla fakülteye fakülte binasının olduğu kente giderek kayıtlarını yaptırdıklarını bütün fakültelerin sınavlarına ayrı ayrı girdiklerini, bunun öğrencilere ve ailelerine ağır bir maddi yük yüklediğini belirtmiştik. Üniversiteye seçimlerin merkezi sisteme bağlanması ve ÜSYM'nin kurulması bu güçlükleri ortadan kaldırmıştır. Yeni sistem postayla kayıt olma imkanını sağlamıştır, adayların elverişli yerlerde sınava girmeleri olanaklı hale gelmiştir. Böylece kent kent dolaşmaktan kurtulunmuştur.

YARIN: 1980 SONRASI

Dostoyevski **TİMSAH** Çizgi: CEMAL KARABAŞ

Liderlerin erken seçimle ilgili karşılıklı suçlamaları sürüyor

HABER MERKEZİ

TBMM Anayasa Komisyonu'ndaki "erken seçim" görüşmelerinden dün de sonuç alınamadı. Usül tartışmaları ve oylamalarla geçen görüşmeler sırasında bir tek karar üretilebildi. "Erken seçim önergesi"nin Anayasa'ya aykırı olup olmadığını incelemek üzere bir alt komisyonun kurulması kabul edildi. Komisyon çalışmaları salı gününe ertelendi.

"Erken seçim" görüşmelerinin Komisyonda sonuçsuz kalması üzerine liderler dün de karşılıklı suçlamalarını sürdürdüler. Ecevit ve Erbakan Demirel'i, Demirel de her iki lideri suçladı.

KOMİSYON ÇALIŞMASI

Komisyon çalışmalarının dünkü bölümünde partilerin izledikleri taktik değişmedi. AP erken seçim önergesinin bir an önce Meclis'e gönderilmesi için çabalar ve diretirken, CHP yeni engelleme yolları denedi, önergelerin Anayasa'ya aykırı olup olmadığının belirlenebilmesi için bir alt komisyon kurulması doğrultusunda önerge verdi. MSP oylamayı sürdürürken MHP de pusuda bekledi.

CHP'NİN ÖNERGESİ

Bolu CHP Milletvekili Haluk Karabörklü'nün "erken seçim önergelerinin anayasaya aykırı olup olmadığı" yolunda araştırma yapılması için bir alt komisyon kurulmasını isteyen önergesi oylandı. Ancak yapılan oylama sonucu AP ve CHP'liler arasında eşitlik bozulmayınca somut bir karar alınamadı.

Bu durum üzerine başkan Şener Battal eşitlik bozulmadığı sürece turlara devam edilip edilmeyeceği konusunda kanunlar müdürlüğünden mütalaa alınması için oturuma yarım saat ara verdi.

Daha sonra, toplantı açıldı. Şener Battal Meclis Başkanlığı'nın bu konuda sağlık ve sosyal işler komisyonunda görüşülen bir yasa tasarısına ilişkin benzer kararını bildirdi. Buna göre eşitlik bozulana kadar oylamaya devam edilmesi görüşünün meclis başkanlığınca uygun bulunduğunu belirtti. Ancak AP'liler bu duruma itiraz edince usul tartışmaları açıldı. Yapılan usul tartışmaları sonunda eşitlik bozuluncaya kadar oylamaya devam edilip edilmemesi konusunda oylamaya geçildi. Oylamada Şener Battal da CHP'liler ile birlikte kabul oyu kullanınca, erken seçimin anayasaya uygun olup olmadığı yolundaki önergenin sonuç alınıncaya kadar oylanmasına karar verildi.

Anayasa Komisyonu bu karardan sonra Cuma Namazı nedeniyle çalışmalarına 14.15'e kadar ara verdi.

NAMAZDAN SONRA

Komisyonun öğleden sonraki çalışmaları iki AP li üyenin gecikmesi nedeni ile yarım saat gecikmeyle başladı. daha sonra yapılan üç tur oylamada da oy dağılımı değişmedi. Bu sırada bazı CHP'lilerce aşkana her tür oylamadan sonra ara verilmesi önerildi ve bu arada bir birleriyle temas edebileceklerini söylediler. Başkan Şener Battal ise çekimser ov vermesinin nedeninin başında kendisine ilişkin çıkan yazıların olduğunu bildirdi. Başkan Battal spekülasyonları önlemek amacıyla alt komisyon kurulmasına ilişkin oylamada oy kullanmayacağını belirtti. Daha sonra 5.tur oylamaya geçilince Başkan Şener Battal alt komisyon kurulması yolunda oy kullandı. Böylece önerge benimsendi. Alt komisyona AP'liler aday göstermedi. Komisyona Salih Yıldız, Bahattin Karakoç Ömer Dedeoğlu, MHP'li Mehmet Irmak ve MSP'li Şener Battal seçildiler.

Başkan Battal bu sırada saatın 15.00'e geldiğini hatırlatarak komisyon çalışmalarını salı günü saat 11.00'e erteledi. Battal kurulan alt komisyonun da pazartesi günü akşamına değin bir rapor hazırlamasını ve sunmasını istedi. Battal alt komisyonun raporunu sunmaması halinde bile anayasa komisyonunun salı günü çalışmalarını sürdüreceğini ifade etti.

DEMİREL'İN SÖZLERİ

Başbakan Demirel, "erken seçimin yollarını tıkayanları millete şikayet edeceğim" dedi. Cumhurbaşkanı Vekili Çağlayangil'le haftalık görüşmesini yaptıktan sonra açıklamalarda bulunan Demirel, erken seçim kararının gecikmesinin ve savsaklanmasının sorumlusunun MSP olduğunu öne sürdü.

Açıklamalarının ilk bölümünde ekonomik konular ve toplumsal olaylar hakkında bilgi veren Demirel, son günlerin en fazla konuşulan konusu olan erken seçimle ilgili olarak ise erken seçim önergesinin şimdiye kadar Komisyondan çıkması gerektiğini belirttikten sonra, şunları söyledi:

"AP, MSP ve MHP erken seçimin zaruretine inandıklarını ayrı ayrı belirttiler. Buna rağmen komisyondan geçmedi.

Komisyon kendi kendine yürümez. Komisyonu başkanı yürütür. Ve 2.5 saat günde çalışmak suretiyle de bu komisyondan netice alamazsınız. Komisyon sevk ve idaresine nazarı dikkatini çektim milletimin. İsteselerdi çıkardı.

MSP Sayın Genel Başkanı 17 Ağustos Pazartesi günü, ekranlardan adeta dışarıya fırlar şekilde, AP"yi (hadi gelin, hadi gelin bakalım) diye davet etti. Geldi AP. Ama netice alınmadı. Bugün yine toplantı var. Bugün netice alınmasını umarım. Bunun savsaklanması, sürüncemede kalmasının sorumlusu MSP olur. Söyledikleri ne, yaptıkları ne?"

"MİLLETE ŞİKAYET EDECEĞİM"

Demirel daha sonra ülkenin erken seçime ihtiyacı bulunduğunu belirtti ve Ankara'da kombinezonlarla hükümet aramak yerine millete gidilmesi gerektiğini belirtti. Demirel şunları söyledi:

"Millete giden yolları tıkayanları, Türkiye'yi bir ucundan bir ucuna dolaşıp millete şikayet edeceğim. Milletin üstüne ölü toprağı serpilmiş değildir. İktidar kavgaları, hükümeti ele geçirme kavgalarının yerine, hükümeti millete seçtirmenin yolları var. Milletten kaçmak yerine, millete gitmeyi biz söylüyoruz"

ECEVİT'İN SÖZLERİ

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit CHP olarak kimseyle hükümet pazarlığı içinde olmadıklarını belirterek, "derdimiz hükümet olmak değildir" dedi.

Ecevit, düzenlediği basın toplantısında Demirel'e cevap verdi ve "Demirel beni Weimar'a benzetmiştir, oysa Weimar bir insan değil yer adıdır" dedi.

CHP Genel Başkanı konuşmasında "ben kimseyi kimseye, Demirel'i de kimseye benzetmedim. Biliyoruz ki Demirel nevi şahsına munhasır bir kimsedir" dedi ve bugünkü iktidarın türkiye'de bir Nazi faşist planı uygulamak istediğini söyledi.

Hükümetin cinayet şebekelerinin desteği ile ayakta durduğunu belirten Ecevit, AP'nin kendi istediği güvenlikle ilgili yasaları dahi engellediğini, bunların görüşülmesinden kaçtığını ifade etti. Bu hükümetin, işçilere karşı sınıf mücadelesi açanların temsilcisi sözcüsü durumuna girdiğini söyleyen Ecevit şöyle konuştu:

"Biz Türkiye'yi bu hükümetten kurtarmaya, devletin onarımını sağlamaya ve Türkiye'de bir Nazi faşist planının uygulanmasını önlemeye çalışıyoruz. Bizim çağrımız açıktır. Hangi demokratik ülkede sorunlar ve bunalım şimdi Türkiye'de varılan boyutlara ulaşırsa orada ulusun büyük çoğunluğunu ve değişik eğilimlerini yansıtan uzlaştırmaya ve bağdaştırmaya çalışan Bir hükümet kurulur, bunalımdan bir hükümetle çıkmaya çalışılır. Biz bunu istiyoruz. Biz bunun çağrısını yapıyoruz. Ama sayın Demirel İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Almanya'ya Nazizmi, İtalya'ya faşizmi getiren bir takım planların yürütülmesine katkıda bulunulmasını tercih ediyor. İyi niyetli çağrılarımızı reddediyor. Dünkü açıklamasında sayın Demirel'in iddia ettiği gibi ben kimseyi kimseye, bu arada Demirel'i kimseye benzetmedim. Biliyorum ki sayın Demirel nevi şahsına munhasır bir kimsedir. Demirel'in uygulamaları ile sağ militanları koruyup destekleyerek ve son yıllarda onları örgütleyenlere devlet kadrolarını teslim ederek topluma kin ve düşmanlık tohumları ekilerek Türkiye bugünkü ileri bunalım aşamasına erişmiştir.

Cezaevlerinden adam kaçırmak için teşkilatlandıkları, bu amaçla bir şebeke oluşturdukları sıkıyönetim bildirileriyle açığa çıkan birtakım kuruluşlar bugünkü iktidarı destekleyen örgütler durumundadır. Sayın Demirel bu cezaevlerinden adam kaçıran cinayet şebekelerinin desteği ile ayakta durmaktadır. Sayın Demirel o çevrelerle ilişiğini kesmedikçe, devletimiz ve milletimizi o çevrelerin tasallutundan kurtarmadıkça bunu söylemeye de devam edeceğiz"

ERBAKAN'IN SÖZLERİ

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan ise AP'nin son günlerde tek hedef olarak MSP'ni seçtiğini iddia etti. "MSP, Demirel'in ve bazı parti yöneticilerinin iddia ettiği gibi, CHP ile hükümet pazarlığı içinde değildir." dedi.

Erbakan partisinin Ankara'da toplanan "büyük teşkilat eğitimi"nin açılışında yaptığı konuşmada, "AP'nin son günlerde bir taraftan erken seçim kampanyası yürütürken, diğer taraftan milletvekili transferi yapmak için siyasi ahlak dışı pazarlığa giriştiğini" öne sürdü.

MSP Genel Başkanı Erbakan, daha sonra özetle şunları söyledi:

"AP'nin yakın tarihimizde kabil yollarla, pazarlıklarla bir çok transferler yaptığı veya bazı milletvekillerinin önemli oylamalara katılmamalarını temin etmeye çalıştığı cümlenin malumudur. MSP'nin tarihinde ise böyle şaibeler yoktur. Yüzümüz ak, alnımız açıktır.

Sayın Demirel'e, hakiki inanç yolunun ne olduğunu öğrenmesini ve milletimizin milli geçmişinin temsilcisi olan MSP'nin inandığı yolda, azimle, şevkle yaptığı çalışmalara iştirak etmesini tavsiye ederiz"

BATTAL'IN SÖZLERİ

Millet Meclisi Anayasa Komisyonu Başkanı MSP Konya Milletvekili Şener Battal "ciddi, tarafsız ve objektif konumumu bozmayacağım" dedi.

Battal erken seçim önergesinin görüşüldüğü Anayasa komisyonunda erken seçimden yana olan üyelerin olay çıkarmak yerine sükûnetlerini korumalarını isteyerek özetle şunları söyledi:

"Komisyonumuzda TBMM Genel Kurulları'nın çalışma yaptığı saatlerde toplanarak erken seçim konusunun görüşülebilmesi için ağır rahatsızlığıma rağmen toplantıları aksatmadım.

İki komisyon üyesinin konuşmalarından sonra ittifaka yakın bir kararla konuşmalar yarım saatle sınırlandırıldı.

Komisyonda 11-10 nisbetinde nazik bir oy dengesi bulunmaktadır. Bu durumu dikkate almadan yapılan suçlamaları acele yapılmış olarak kabul ediyorum"

El Salvador'da "Ölüm Mangaları" 11 kişiyi kurşuna dizdi

SANTA ANE (AP)

El Salvador'un başkenti San Salvador'un 56 kilometre kuzeybatısındaki bir çiftlikte, faşist "Ölüm Mangaları"nca elleri arkalarına bağlanarak kurşuna dizilmiş 11 kişinin cesedi bulundu. Kurşuna dizilen 11 kişinin cesetleri üzerinde "Ölüm Mangaları" imzalı bir kağıt bulundu. Faşistlerin sözkonusu kişileri kaçırıp etkisiz hale getirdikten sonra kent dışına götürerek öldürdükleri bildirildi.

Öte yandan son günlerde El Salvador güvenlik güçleri tarafından gözaltına alınan kişilerin ölmeye başlamaları üzerine, ülkenin çeşitli kesimlerinde tepkilerin ve protesto eylemlerinin yoğunlaştığı haber verildi. Başkentteki elektrik işçileri sendikası liderleri bazı meslektaşlarının güvenlik kuvvetlerince göz altına alındıktan sonra ölmesini protesto etmek için kentin elektriklerini keseceklerini açıkladılar.

Elektrik işçilerinin ayrıca, geçtiğimiz hafta düzenlenen genel grev sırasında almaları gereken ücretlerin verilmemesini de protesto ettikleri belirtildi.

Erkmen hakkındaki gensoru salı günü görüşülecek

ANKARA (DEMOKRAT)

Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen hakkında MSP tarafından verilen gensoru önergesinin salı günü görüşüleceği bildirildi. Bu arada CHP Ortak Grubunda alınan bir karar ile tüm CHP'li parlamenterlerin salı günü Meclis'te hazır bulunmaları istendi.

Bilindiği gibi Erkmen hakkında verilen önergenin Millet Meclisi Genel Kurul'nda görüşülmesi sırasında AP'li parlamenterlerin sürekli engellemeleri karşısında gensorunun gündeme alınıp alınamaması oylanamamıştı.

Bastığımız mor

(Baştarafı 1. Sayfada)

hazırlıklarına başladı.

Perşembe günü grev çadırını açıp grev davulu eşliğinde halaylar çekildi. Sendika, işverenin hızlı fiyat artışlarının fersah fersah gerisinde ücret teklifinde bulunduğunu, iş güvenliği, sosyal haklar konusundaki taleplerini kabul etmediğini belirtiyor. İşçiler: " ürettiğimiz yeşil yüzlüklerden mor binliklerden hakkımız olanı verilmediği sürece grev sürecek" diyorlar.

Polonya'da hükümet grevcilere yeni bir uzlaşma önerisinde bulundu

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Polonya'nın Baltık kıyılarındaki kentlerindeki grevler sürerken, hükümet grevleri sona erdirmek amacıyla işçilere yeni bir uzlaşma önerisinde bulundu.

Hükümet tarafından grev komiteleriyle görüşmek üzere görevlendirilen komisyonun yeni başkanı Jagielkski, radyo ve televizyondan grevci işçilere seslendi. Hükümet Komisyonu'nun başkanı işçilerin ekonomik ve sosyal nitelikteki bazı isteklerinin derhal karşılanabileceğini belirtirken bazı isteklerin karşılanmasının zaman alacağını, bazılarının ise yerine getirilmesinin mümkün olmayacağını belirtti. Jagilkski'nin yerine getirilmesi olanaksız gördüğü isteklerin, siyasal nitelikte talepler olduğu belirtildi.

Bu girişimin ancak sınırlı sayıda işçi tarafından kabul edildiği, grevlerin sürdüğü belirtiliyor.

Öte yandan Polonya Başbakan Yardımcısı'nın grevci işçlerin taleplerinden bir kısmının kabul edileceğini açıklamasından sonra, Grev Komitesinin henüz bir tepki göstermediği bildirildi.

Grev Komitesi'nin grevler süresince çeşitli bildiriler yayınlayarak halkı gelişmelerden haberdar ettiği belirtiliyor.

Bu arada, grevlerin başkent Varşova'daki yaşamı da etkilediği ve Varşovalıların benzin alabilmek için uzun kuyruklar oluşturdukları belirtildi.

Fatsa'da soygun ve haraç devri başladı

HABER MERKEZİ

Fatsa'da gerçekleştirilen nokta operasyonundan sonra, Erzurum, Yozgat ve Tokat'tan getirtilen ve çoğu cinayetten sanık olarak aranan faşist çetelerin ilçeye yerleştirildiği, Hergün Gazetesi bürosunun bir saldırı üssü olarak kullanıldığı ve adı geçen gazetenin halka zorla satıldığı, faşistlerin halktan tehditle para topladığı, vermek istemeyenlerin ise tehdit edildiği, Cumhuriyet ve Demokrat gazetelerinin ise satışının ve dağıtımının engellendiği, faşistlerin güvenlik güçlerinden büyük ölçüde destek gördüğü ileri sürüldü.

Fatsa'lı bir yurttaşın gazetemize uğrayarak verdiği bilgilere göre güvenlik güçlerinin hiç bir gerekçe göstermeden sokakta ve caddede gördüğü ilerici ve devrimcileri gözaltına aldığı ve bu yüzden çok sayıda yurttaşın ilçeyi terketmek zorunda kaldığı belirtildi. Cumhuriyet ve Demokrat Gazetelerinin satılmasının ve okunmasının vali ve emniyet müdürünün emriyle engellendiği ve okuyanlara baskı yapıldığı, gazetelerin ellerinden alınarak yırtıldığı bildirildi. Bu arada Hergün Gazetesi'nin ise faşistlerce halka zorla satılmaya çalışıldığı, almak istemeyen yurttaşların ise tartaklanmaya yeltenildiği belirtildi.

Diğer illerden getirtilen ve Hergün bürosunu üs olarak kullanan faşistlerin, halktan zorla para topladıkları, bazı kişilerden 200-300 bin lira para istedikleri, vermek istemeyenlerin ise tehdit edildiği ifade edildi. Faşistlerin yeni bir saldırı hazırlığı içinde olduğunu söyleyen yurttaş, faşistlerin emniyet güçlerinden de büyük ölçüde destek ve yardım gördüklerini belirtti.

Güvenlik kuvvetlerinin baskısı ve keyfi gözaltına almaları karşısında birçok kişinin ilçe merkezini terkettiği ve ilçeye inemediklerini anlatan yurttaş, "yakında çok daha büyük olaylar çıkabilir" dedi.

Diğer illerden getirtilen faşistlerin ilçe halkı tarafından tanınmadığı, faşistlerin ise kendilerine polis süsü verdiği sivil polis ve faşistlerin birbirinden ayırdedilemediği ve bu yüzden de halkın tedirgin ve huzursuzluk içinde olduğu, resmi polislerin ise faşistlerin eylemlerine seyirci kaldığı öne sürüldü. Sivil polis görüntüsü altında ilçeye yerleştirilmeye çalışılan faşistlerin muhtemel bir saldırı için yığınak yaptıkları ve hazırlık içinde oldukları iddia edildi

Aybastı'da başlatılan

(Baştarafı 1. Sayfada)

faşist katliamların failleri yakalanamazken Aybastı'da ilerici yurtsever kişilerin gözaltına alındıkları öğrenildi.

Operasyonunun başlatıldığı günün sabahında konulan sokağa çıkma yasağı halen sürerken yollarda asker ve polislerin yanısıra güvenlik görevlisi olup olmadıkları anlaşılamayan sivil giyimli kişilerin de dolaştıkları bildirildi.

Ellerinde kimin tarafından ve neye göre hazırlandığı belli olmayan listeler bulunan görevli ekipler evleri basarak yurttaşları gözaltına alıyorlar.

OPERASYON BAŞLIYOR

Aybastı'da 20 Ağustos günü sabaha karşı başlatılan operasyon halen sürdürülüyor. Operasyon sabaha karşı ilan edilen sokağa çıkma yasağı ile başlatılmış ve ilk gün 54 yurttaş gözaltına alınmıştı. İlk gün ellerinde kimin tarafından ve neye göre düzenlendiği belli olmayan listelerle ilerici yurtsever kişilerin evlerini basan görevlilerin 54 kişiyi ilçe jandarma ve polis karakollarına götürmelerinden sonra dün de yaklaşık 25 kişinin yine aynı "liste usulüyle" evlerinden gözaltına alındıkları öğrenildi. Gözaltına alınan kişilerin evlerinde suç unsuru bulunup bulunmadığının dikkate alınmadığı ve listede adları bulunan kişilerin toplanıp götürüldükleri belirtildi.

Bu arada operasyonlar tüm yoğunluğuyla sürerken yollarda resmi giyimli asker ve polislerin yanısıra görevli olup olmadıkları henüz anlaşılamayan sivil giyimli bazı kişilerin de dolaştıkları ve operasyonlara katıldıkları bildirildi. Görevlilerin bazı evlere günde üç kez geldikleri ve defalarca aradıkları da görüldü.

İKİ AYDA 8 YURTSEVER KATLEDİLMİŞTİ

İki ay içinde 8 yurtseverin hunharca katledildiği Ordu'nun Aybastı İlçesinde faşist katiller yakalanamaz ve hesap sorulamazken Vali başlattığı operasyonla ilerici yurtsever yurttaşları gözaltına aldırıyor.

Daha önce görev aldığı her yerde faşistlerle işbirliği yapmasıyla tepki toplayan ve Sıkıyönetim Komutanlığı emriyle Ankara Emniyet Müdürlüğü görevinden alınan, Fatsa'da faşist katillere maske taktırarak operasyonlarda muhbir olarak kullanan Ordu Valisi Akkaya, Aybastı'da da faşist katliamlara seyirci kalmakla da yetinmeyerek Fatsa'ya benzer bir operasyonu düzenletti.

(AP) FAŞİST KATİLLER SERBESTÇE DOLAŞIYOR

Bundan bir süre önce 28 Haziran 1980 gecesi Aybastı Reşadiye yolu üzerinde Bozyalıbaşı mevkiinde pusu kuran faşistler burada iki kamyonu durdurarak içindeki beş yurttaşı korkunç işkenceler yaptıktan sonra katletmişlerdi. Faşist saldırganlar 5 yurttaşı sorguya çekerek gözlerini oyduktan sonra kurşuna dizerek öldürmüşlerdi. Faşist katliamda PTT memuru Mustafa Özen, Kamyon şoförü Kemal Yılmaz, PTT memuru Saim Güner, Mehmet Erikli adlı işçi ve diğer kamyonun şoförü Kemal Sayın yaşamlarını yitirmişlerdi. Yöre halkı faşist saldırganların başını faşist cezaevi kaçağı Nevzat Karayün'ün çektiğini bildirirlerken, katliamın sorumlularını yakalamak için hiçbir çaba harcanmamıştı.

1 Ağustos 1980 de ise Vali Akkaya'nın da desteğinden cesaret alarak iyice azgınlaşan faşist canavarlar bu kez de camiden çıkan cemaatin üzerine ateş açarak üç CHP'li yurttaşı katletmişlerdi. Daima dini duyguları istismar ederek karanlık amaçları için kullanan faşist saldırganlar camiden çıkan yurttaşlara gözlerini kırpmadan ateş açarak 50 yaşındaki Yusuf Tecim ile çocukları Adem Tecim ve Fatma Özçelik'i öldürmüşlerdi. İki kişinin de yaralandığı olaydan sonra halk faşist saldırganların isimlerini tek tek sayarak yetkililere bildirmişti. Ancak Kabataş katliamı sanıkları faşistlerden ancak 4 ü halkın yardımlarıyla yakalanabilmiş diğer 10 kişi ise kaçmışlardı.

KAYMAKAM'IN SÖZLERİ

Telefonla bilgisine başvurduğumuz Aybastı Kaymakamı, Savcılığın olaya el koyduğunu, soruşturmanın sürdürüldüğünü ancak gözaltına alınanların sayısı hakkında bir bilgi veremiyeceğini söyledi. Kayamakam, aramaların yalnızca ilçe merkezinde sürdürüldüğünü belirterek "Her şey yasalar çerçevesinde yürütülmektedir" dedi.

"Sağlık personeli üzerindeki baskılar iktidarca yönetiliyor"

ANKARA(DEMOKRAT)

Son günlerde sağlık emekçileriyle ilgili gelişmeler üzerine Ankara Tabip Odası tarafından yapılan açıklamada, "Sağlık personeli üzerinde giderek yoğunlaşan ve başlıca iki alanda sürdürülen baskıların siyasal iktidarca yönlendirilip yönetildiğine ilişkin ciddi belirtiler vardır"

Ankara Tabip Odası Yönetim Kurulu adına açıklama yapan Dr.Nevzat Eren, son 7 ay içinde 26 bin dolayında hekim ve diğer sağlık personelinin belli siyasal görüşlerin kurtarılmış bölgeleri durumunda olan ve can güvenliği olmayan illere sürüldüğünü kaydederek, "Siyasal amaçlı sürgünler ve beceriksiz yönetim sonucu ülkede sıtma ve kolera çok ciddi duruma gelmiştir. Büyükler ve çocuklar bu hastalıklardan yaşamlarını yitirmektedirler. Bakanlık üst yöneticilerinin yaptıkları ise siyasal amaçlı sürgünlerden öte bir şey değildir. Bir çığ gibi büyüyen hayat pahalılığı, beslenme bozukluğu ve yeni tüberküloz olgularını hızla artırmakta, kişiler beslenememekten ve tüberkülozdan ölmektedirler" şeklinde konuştu.

Dr. Erdal Atabek, Dr. Şakir Derkut ve Dr. Yakup Hindistan'ın tutuklanmasına ilişkin ise Ankara Tabip Odası Başkanı Dr. Nevzat Eren şu görüşleri savundu:

"Bu tutuklanma olaylarını, son yıllarda ülkemizde sık görülmeye başlayan 'Beklenmeyen olaylar'dan birisi olarak değerlendiriyor, hekimleri açıkça suça teşvik edenler hakkında Cumhuriyet Savcıları'nın gerekli işlemi yapacaklarına güveniyoruz.

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı Dr. Erdal Atabek ve diğer yöneticilerin tutuklanmalarına gerekçe gösterilen 'olacak olayların sorumlusu hükümettir' görüşüne tümüyle katıldığımızı belirtmek gereklidir. Açıklanmaya çalışıldığı gibi, olaylara, direnmelere, sağlık personelinin çalışma sevklerinin kırılmasına ve sağlık örgütünün çalışamaz duruma gelmesine, hükümetin ve bakanlığın içtensiz tutumu neden olmuştur. Bu tutum sürdüğü için başka sonuçlar doğurması da kaçınılmaz olacaktır"

İSTANBUL ECZACI ODASI VE KAMU ECZACILARI DERNEĞİ'NİN AÇIKLAMASI

1.Bölge İstanbul Eczacı Odası Genel Sekreteri Ayla Köktuğ ve Kamu Eczacıları Derneği Başkanı Rıfat Güney tarafından yapılan açıklamada ise "Sağlık hizmetlerinde yaratılan huzursuzluğun ve hizmetteki aksamaların tek sorumlusu iki yıldır soruna çözüm getirmeyen siyasi iktidar ve Tam Gün Yasası'nı göreve geldiğinden beri kötüleyip hekimleri yasaya başkaldırmaya teşvik eden Sağlık Bakanı'dır. Oysa ki sağlık hizmetlerindeki aksamaların sorumluları olarak TTB Merkez Konseyi Başkanı Atabek ve İTO Genel Sekreteri Dr. Şakir Derkut tutuklanmışlardır. Bu meslektaşlarımızın en kısa zamanda aklanarak salıverileceğine inanıyoruz" denildi.

DR. ATABEK İÇİN YAPILAN İTİRAZ REDDEDİLDİ

Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Dr. Erdal Atabek ile İstanbul Tabip Odası Genel Sekreteri Dr. Şakir Derkut'un tutuklanmalarına yapılan itiraz reddedildi.

İtirazı inceleyen İstanbul 3 Numaralı Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi Dr. Atabek ile Dr. Derkut'un tutukluluklarının devamını kararlaştırdı.

"Basın Şeref Divanı" tepkiyle karşılandı

(Baştarafı 1. Sayfada)

Derneği Genel Başkanı Yılmaz Ateş ise Ankara Gazeteciler Cemiyetinin kurduğu hukuk dışı naylon basın Şeref Divanı'nı tanımadığını belirterek "AGC Bayram Gazetesi yayınlamak için Bölge Çalışma Müdürlüğüne verdiği üye listesinde ölü meslektaşlarımızı ve cemiyetten kendi ihraç ettiği gazetecileri üye göstererek yitirdiği saygınlığı ve onuru şimdi sahte Basın Şeref Divanı kurmakla örtmeye çalışmaktadır" dedi. Ateş, divanı tanımadıklarını da sözlerine ekledi.

Her altı

(Baştarafı 1. Sayfada)

alanı illerde 96 ayar memurluğu belediyelerle işbirliği halinde "kontrol" yapıyor. 5 ayrı biçimde yapılan kontrollerin en önemlisi satıcılara haber vermeden yapılan "ansızın kontroller". Yılda üç kez yapılması gereken bu tür kontrollerin de olanaksızlıklar nedeniyle düzenli yapılamadığı belirtiliyor.

1979' yılı birinci döneminde kontrollerin tüm görev alanı oluşturan 15 ilde yapılmasına karşılık ikinci ve üçüncü dönem kontrolleri ancak 11 ilde yapılabildi. 1980 yılının ilk 8 ayında ise kontrol edilen il sayısı 8'e düştü. Son dönem kontrollerde 43 bin işyerinde 247 bin 500 tartı ve ölçü aleti kontrol edildi ve bunların 35 bininin hileli olduğu anlaşıldı.

Kontrol alanına dahil olan illerden Samsun'da her dört teraziden birinin Ankara'da ise her on tartı ve ölçü aletinden birinin hileli olduğu anlaşıldı.

En çok hile yapılan tartı ve ölçü aletlerinin kantar uzunluk ölçüleri, kuyumcu terazileri, fabrika sayaçları olduğu bildirildi.

Karaca: Farklı anlayışta olmamıza rağmen, işçi sınıfının çıkarları için ortak noktalar bulmalıyız.

ANKARA(DEMOKRAT)

DİSK'e bağlı T.Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Mehmet Karaca ve Yönetim Kurulu üyeleri Bahtiyar Erkul ile Ekrem Aydın, Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier'i ziyaret ettiler. Karaca, Kemal Türkler'in cenaze törenine katıldığı için Denizcier'e teşekkür ettiklerini bildirdi.

Yaklaşık bir saat süren görüşmenin sonunda, Maden-İş Genel Başkanı Karaca şu açıklamayı yaptı:

"Bizim düşüncemize göre farklı düşünceleri ve farklı örgütleri temsil etmemize rağmen, işçi sınıfının genel çıkarları için ortak noktalar bulabiliriz. Bu konudaki düşüncelerimizi Denizcier ve arkadaşları anlayışla karşıladılar"

Denizcier'in İşçi Partisi kurulması ve 1 Mayıs'ın ortak kutlanması doğrultusunda bir gazetede çıkan demeciyle ilgili olarak da Karaca şunları söyledi:

"Denizcier, Türk Bayrağı taşınması koşuluyla 1 Mayıs'ların ortak kutlanabileceğini belirtmiş ve bir işçi partisi kurulmasını istemiş. DİSK'in kutladığı bütün 1 Mayıs'larda Türk Bayrağı taşınmıştır. Bu konudaki Türk-İş'in açıklaması sevindiricidir. İşçi sınıfının politik planda birliğinin sağlanması için adımlar atılması gerekmektedir, ancak bu sendikaların yapacağı bir şey değildir"

Türk-İş Genel Başkanı Denizcier de, Maden-İş yöneticilerinin Türk-İş'le işbirliği konusunda görüştüklerini ancak bu konuda yetkili kurulların karar vermesi gerektiğini söyledi. İbrahim Denizcier, 3 Eylülde toplanacak olan Türk-İş Yönetim Kurulu'nun gündeminde böyle bir madde bulunmadığını, ancak öneri gelirse DİSK'le işbirliğinin görüşülebileceğini kaydetti.

Karaca, Denizcier'e görüşmesinden sonra CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'e de 20 dakika süren bir nezaket ziyaretinde bulundu.

"TCDD Genel Müdürlüğü yüzlerce memuru can güvenliği bulunmayan yerlere sürüyor"

HABER MERKEZİ

TCDD Genel Müdürlüğü'nün yüzlerce memuru can güvenliğinin olmadığı yerlere sürdüğü belirtildi. Konuyla ilgili olarak İstanbul Demiryolları Memurları Derneği adına Metin Kavuk ve Demiryolları Makinisti Ateşçi ve Revizörler Derneği Haydapaşa Şubesi Yönetim Kurulu adına Zeki Sütçüoğlu tarafından yapılan açıklamada '56 yıllık Demiryolculuk tarihimizde ulusal demiryolculuk hareketi bugün durma noktasına gelmiştir" görüşüne yer verilerek şöyle denildi:

"Tüm bu ilkel koşullara rağmen özveri ile çalışan demiryolu emekçilerinin olağanüstü gayretleri halkımızın ulaşım ihtiyaçlarına yeterli olmadığı gibi çürümüş bu sistemin zorunlu sonucu olarak doğan kazalar da demiryolu emekçilerine mal edilmektedir"

Açıklamada daha sonra demiryolu emekçilerinin ağır koşullarda ve en düşük sosyal güvenceden yoksun yaşamlarını kendi kaderlerine terkedildikleri bildirilerek "TCDD Genel Müdürlüğü yüzlerce memuru can güvenliğinin olmadığı yerlere sürmektedir. Tüm devlet kurumlarında sürdürülen bu kıyım Demiryollarında en katı şekilde uygulanmaktadır. Demiryolu emekçilerine uygulanan bu anti-demokratik baskı ve kıyım felç halinde bulunan ulaşım hizmetlerini tümüyle durdurmaya yöneliktir" denildi.

Açıklamanın son bölümünde ise demiryolu emekçilerinin bu uygulamalar karşısında dahi görevlerini özverili olarak yürütecekleri ve uğradıkları haksızlıktan dolayı mağduriyetlerinin giderilmesi için mücadelelerini sürdürecekleri belirtildi.

Fatsa'da nokta operasyonundan sonra gözaltına alınan 572 kişiden ancak 55'i tutuklandı

HABER MERKEZİ

Ordu'nun Fatsa ilçesinde 11 Temmuz'da yapılan nokta operasyonundan bu yana güvenlik kuvvetleri tarafından 572 kişinin gözaltına alındığı, ancak bunlardan 55'inin tutuklandığı bildirildi.

Vali Reşat Akkaya'nın yaptığı açıklamaya göre operasyondan sonra meydana gelen olaylarda 20 kişinin de öldüğü belirtildi.

Öte yandan polis bölgesi içinde meydana gelen olaylarda ölenlerin birinin polis, altısının sağ, ikisinin de sol görüşlü olduğu tesbit edildi.

Operasyonlar sırasında gözaltına alınıp tutuklanan kişilerin, sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıf üzerine tahakkümünü tesis etmek, anayasal düzeni yıkmaya teşebbüs, adam kaçırma ve öldürmek, halk komiteleri kurmak, barikat kurmak, silahlı nöbet tutmak ve güvenlik kuvvetlerine mukavemet suçlarından yargılanacakları bildirildi.

Fatsa halkı ise, Vali Akkaya'nın gözaltına alınanlar için verdiği rakkamın gerçek olmadığını, gözaltına alınan kişileden çok daha fazla olduğunu ileri sürdüler.

FATSA BELEDİYE BAŞKANLIĞINI KAYMAKAM YÜRÜTECEK

Fatsa'da belediye başkanlığı görevinin mensup belediye başkanı olarak kaymakam tarafından yürütüleceği bildirilmiştir.

Bu konuda Bakanlar Kurulu'nun aldığı karar, Ordu Valiliği tarafından Fatsa Kaymakamlığı'na bildirilmiştir.

Ordu Valiliği'nin yazısında, Fatsa Kaymakamlığı görevini vekâleten yürütmekte olan Salih Bankoğlu'nun, olağanüstü durum dolayısıyla belediye başkanlığına da vekalet edeceği belirtilmiştir.

FATSA'DA SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI BUGÜNDEN İTİBAREN KALDIRILDI

Öte yandan Fatsa'da 11 Temmuz günü konulan sokağa çıkma yasağı bugünden itibaren tamamen kaldırılmıştır.

Fatsa'da operasyonun başlangıcından itibaren bir hafta bütün gün, 17 Temmuz günü 1980 gününden itibaren saat 20.00 ile 07.00 arasında sokağa çıkma yasağı uygulanıyordu.

Emniyet müdürleri ve

(Baştarafı 1. Sayfada)

Atamaları yapılan kaymakamların yasal görev sürelerinin dolmadığı ancak bağlı bulundukları valilerin yaptırmaya zorladıkları bazı uygulamalara yer yer karşı çıktıkları ve valilere ters düşmeleri nedeniyle görevlerinden alındıkları belirtildi.

ATAMALAR

İçişleri Bakanlığınca yapılan değişikliklere göre, Amasya Emniyet Müdürü M. Saip Gözet Ordu'ya polis başmüfettişi Necati Karahasanoğlu, Antalya, Emniyet Genel Müdürlüğü Şube Müdürü Hakkı Kaplan, Tunceli, Kars, Emniyet Müdürü Salih Işık, Gaziantep Merkez Emniyet Müdürü S.Sadık Köksal, Tokat. Ordu Emniyet Müdürü Z.-Abidin Aksoy Amasya'ya, Ankara Emniyet Şube Müdür Muavini Bekir Kuşdemir Yozgat Emniyet Müdürlüklerine atandılar.

Yozgat Emniyet Müdürü V.Muzaffer Kocaman, Kayseri Emniyet Müdür Muavinliğine, Adana Emniyet Müdürü Mehmet Aksu Adana Emniyet Müdür Muavinliğine, Ankara Emniyet Müdür Muavini Necdet Adıbelli Emniyet Genel Müdürlüğü Daire Başkanlığına, Gaziantep Emniyet Müdürü Ferdi Erzaim ile Antalya Emniyet Müdürü A.Tevfik Özarı Merkez Emniyet Müdürlüklerine, Tokat Emniyet Müdürü Korkut Önder de polis müşavir müfettişliğine getirildiler.

EMNİYET AMİRLİKLERİ

İçişleri Bakanlığı bazı Emniyet Amirleri arasında da değişiklik yaptı.

Yapılan değişikliklere göre, Kars Emniyet Amiri A.Coşkun Tozlu ile Çorum Emniyet Amiri Osman Ayanoğlu bulundukları yer, Cizre Emniyet Amiri M.Ünal Arıkan Mardin, Ankara Toplum Zabıtası Emniyet Amiri M.Asım Bayrı İstanbul Toplum Zabıtası Emniyet Şube Müdür Muavinliklerine, Sivas Başkomiseri Celal Karagon, Kocaeli Başkomiseri A.Nezih Akmehmetoğlu Emniyet Genel Müdürlüğü Başkomiseri Ünal Dündar, Antalya Başkomiseri Ökkeş Şahin, Ankara Başkomiseri N.Özdemir Kiper bulundukları yer, Antalya Başkomiseri A.Yılmaz Gökçek Çine, İzmir Başkomiseri H.Yüksel Şarkbay İstanbul Kemallettin Erüge Polis Okulu, İstanbul Başkomiseri Selçuk Pekmen Edirne, İzmir Başkomiseri Günay Uğurluoğlu İzmir Toplum Zabıtası, Çine Emniyet Amiri Ünal Sezal da Acıpayam Emniyet Amirliklerine tayin edildiler.

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50
Cağaloğlu–İSTANBUL
Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı 2277/254

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS–SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Aslan B. KAFAOĞLU

Yazışleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASU

ABONE BEDELLERİ

YURT İÇİ

3 aylık 900-6 aylık 1800- 1 yıllık 3600 TL.

YURT DIŞI

Uçakla 3 aylık 4500-100 DM
6 aylık 9000-200 DM
1 yıllık 18.000-400 DM

İLAN KOŞULLARI

2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm)	700 TL
Devam sayfaları (süt cm)	800 TL
Doğum, nişan, evlenme ölüm teşekkür (2 süt.5 cm)	3000 TL
Yayın ilanları (1 süt 5 cm)	750 TL
Küçük ilanlar (kelimesi)	30 TL

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay–Ankara Telefon: 17 01 41

İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75

Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

Çatısı altında,makine, çimento, kağıt,bankerlik, ev eşyası,ticaret, ihracat,gıda,otomotiv, kimya,mühendislik, elektronik alanlarında 30'un üzerinde şirketi toplayan Transtürk Holding,Meban adlı bankerlik kuruluşunu yabancı sermaye ortaklığıyla uluslararası banka haline dönüştürdüğü takdirde tekelci gruplar arasında daha etkin bir konuma ulaşacak.

Transtürk Holding'in MEBAN 'ı yabancı sermaye katılımıyla banka oluyor

- Bankanın kuruluş gerekçelerinden birinde, bankerlerin denetlenen tasarrufları garanti eden kurumlar olmadıkları belirtilerek "bu eksiklik piyasada çok yakın zamanda büyük karışıklıklara neden olabilir, birçok kimsenin servet kayıplarına uğraması sonucunu doğurabilir" deniliyor.
- Bankerlik kuruluşu MEBAN'ı bir "kalkınma ve yatırım" bankası MEBANK'a dönüştürerek "devlet garantili banker" haline getirmeyi amaçlayan Transtürk, bankanın yabancı sermayeli ortağı aracılığıyla uluslararası tekellerle bütünleşmeyi pekiştirecek faaliyetler yürütecek

YAZISI 3. SAYFADA

ABD şaşkınlık içinde

Orta Amerika kaynıyor

- Carter'ın danışmanı Brzezinski: "Orta Amerika'da bir ikinci Nikaragua'ya tahammül edemeyiz"
- Amerika İçişleri Bakan yardımcısı Cheek:"Burnumuzun dibindeki bir avuç insanı kontrol edemezsek, başka yerlere hiç gidemeyiz"

Guatemala'daki faşist yönetimin kamplarında kontr-gerilla eğitimi gören Guatemala'lı askerler, anti-faşist mücadele veren halk güçlerine karşı kullanılıyorlar .

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Nikaragua devrimi, tüm dünyanın gözlerini Orta Amerika'ya çevirdi. Somoza diktatörlüğünün yıkılması, komşu ülkelerdeki diktatörlükleri temellerinden sarstığı gibi, ABD emperyalizmini de telaşa düşürdü.

ABD Başkanı Carter'ın özel güvenlik danışmanı Brzezinski, "Orta Amerika'da bir ikinci Nikaragua'ya asla tahammül edemeyiz" diyerek, bu küçük ülkelere ilişkin Amerikan politikasının esas amacını açıkça belirtmiş oldu.

Bir ikinci Nikaragua istemeyen Amerikan emperyalizmi, dört elle sarıldığı "insan hakları" tezlerine de uygun olarak Honduras'ta serbest seçimler yapılmasını, Salvador da da kanlı diktatör Romero'nun devrilerek, yerine "insan haklarına saygılı" sözde "tarafsız" bir cunta getirilmesini sağladı.

EL SALVADOR HALKI DİRENİYOR

Ancak, bu yeni yöntemler de istenen sonucu doğurmadı. Salvador'da iç savaş,"tarafsız cunta" nın da gelişiyle hergün onlarca insanın ölümüne yol açan kanlı ve gergin bir düzeye ulaştı. Öyle ki ABD, cuntaya askeri-ekonomik desteğini kesse, iktidar bir anda çökebilirdi. Ancak Amerikan emperyalizmi üstün silahları, Vietnam'da isyan bastırmakta uzmanlaşmış danışmanları, CIA'nın geliştirdiği pasifikasyon operasyonları ile cuntanın yardımına koştu. Yine de tüm bunlar Salvador halkını bastırmaya yetmedi, çarpışmalar her geçen gün daha da yoğunlaştı, yaygınlaştı.

GUATEMALA VE HONDURAS'TA...

Guatemala'da ise savaş dış dünyadan büyük bir ustalıkla saklanmaya çalışılıyordu. Ancak, öldürülen bilim adamları, gazeteciler, öğrenciler, din adamları, uçaklarla bombardıman edilen köyler son günlerde o kadar çoğaldı ki, büyük basın ajansları da olayları gizleyemez oldular.

Bir başka Orta Amerika ülkesinde, Honduras'ta ise ABD'nin isteğiyle seçimler yapılmış, böylece "demokrasiye geçildiği" iddia edilmişti. Ancak seçimlerden hemen sonra kurulan Meclis, eski diktatörü devlet başkanı seçti ve herşey eskisi gibi kaldı.

ABD ŞAŞKIN

ABD İçişleri Bakan Yardımcısı James Cheek telaşa kapıldığını çok iyi anlatan şu sözlerle durumu özetliyor :

"Burnumuzun dibindeki bir avuç insanı kontrol edemezsek, başka yerlere hiç gidemeyiz."

Amerikalı bir bilim adamı da Orta Amerika'daki gelişmelere değinen yazısında: "Ev çoktan yanmış, bitmiş, biz dumanlar arasında yangın sigortası yapmaya çalışıyoruz" diyor.

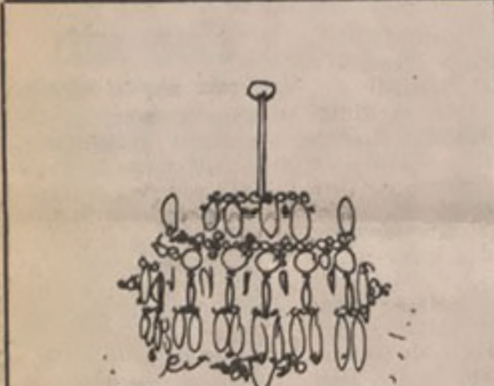

Devrimin birinci yıldönümünde Nikaragua'nın da görüntüsü değişmiş, devrimci kültür ve sanat faaliyetleri, günlük yaşamın içerisinde yer almış durumda. Yukarıda bir evin duvarını süsleyen ve devrimi simgeleyen bir resim görülüyor.

15 milyon yurttaş karanlıkta

Her üç köyden ikisi elektriksiz

- 5milyarlık köy elektrik tesisleri için yalnızca 150 milyon lira ödenek ayrıldı

EKONOMİ SERVİSİ

Türkiye'deki 36.000 köyden yaklaşık üçte ikisi elektrikten yararlanamıyor.

Her dönemde iktidarların, "köylerin elektriğe kavuşturulacağı" şeklindeki parlak sözlerine karşın bugüne kadar köylerin üçte biri elektriğe kavuşabildi. 1980 ve 1981 yıllarında ise 2.500 köye elektrik götürülmesi planlanmış bulunuyor. Bu işin tamamlanması için 500 milyon dolar dış, 5 milyar lira iç kaynak gerekiyor.

1980 yılında bu proje için ayrılan para oldukça yetersiz. Bu yılın yatırım programında yalnızca 50.000 dolar dış, 150 milyon lira iç kaynak ayrılmış bulunuyor. Projenin yüzde 6'sını oluşturan harcamanın tümünün bu yıl içinde gerçekleşmesi ise kuşkulu. Bu gidişle 2.500 köyde yaşayan halk ancak 16 yıl sonra elektriğe kavuşabilecek.

Köylerde yaşayan nüfusun 23 milyon 500 bin olduğu anımsanırsa karanlıktaki yurttaş sayısının 15 milyon civarında olduğu gerceği ortaya çıkar.

SOYTAŞ Şirketi İzmir-Foça sahillerini yağmalıyor

İZMİR (Demokrat) - İzmir'de halkın denize girebileceği az sayıdaki kıyılardan biri daha turizm şirketlerince yağmalanıyor. Foça-Yeni Foça arasında uzanan kıyı şeridine Soytaş adlı firma gözünü dikmiş bulunuyor. Şirket, gazetelere ilanlar vererekÇanak köyü olarak bilinen yerde yapacağı tatil evlerinin satışına başlandığını açıklıyor.

Soytaş'ın bu girişimi Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 1977 yılında almış olduğu bir karara da aykırı bulunuyor. Kurul, aldığı kararla kıyı boyunca her türlü konut yapımını yasaklamış ve yalnızca halkın— kullanabileceği günübirlik tesisler, kamping, otel, motel yapma olanağı tanımıştı.

Soytaş Tatil Köyleri Organizasyon Yatırım ve Ticaret A.Şirketi "Soytaş Tatil Köyleri Zincirinin"ikinci halkasını teşkil edecek olan "Soytaş Yeni Foça Tatil Köyünü"işte bu doğa güzellikleri ile dopdolu yerleri yağmalayarak kuruyor.

TALANA DEVAM

Daha önce de aynı bölgede bir kooperatifin konut yapımı için 1975'de yaptığı başvurunun İmar ve İskan Bakanlığı tarafından önce onaylandığı daha sonra ise Anıtlar Kurulu kararı gereğince iptal edildiği mevzii imar planının da değiştirildiği öğrenildi. Oysa bugün Soytaş, Kurul kararına rağmen ve imar planı bile yapıp onaylatmadan yapacağı tatil evlerinin satışlarını başlatmış durumda.

Radyo TV program haber

18.50 TELEVİZYON FİLMİ

"Benimle evlenir misin?"

Washington'da üç ayrı genç çift evlilik hazırlıkları içindedir. Hepsi de aynı otelin salonlarında ve aynı günde düğün yapmak istemektedirler.Ancak çiftlerden biri evlenmekten vazgeçer. Diğeri parasal sıkıntı içindedir. Öteki gelin adayınında son dakikada sevgilisi ortaya çıkar ve olaylar gelişir .

Film Washington'un ani patlayışlarla dolu hareketliliğinde ve gerçekten başarılı bir biçimde çekilmiş.Ancak geleceğe umutla bakmayı biraz ihmal etmiş.

"BENİMLE EVLENİR MİSİN?"
Orijinal Adı: Weddings and Babies
Yapım Yılı: 1958
Yönetmen: James Sheldon
Oyuncular: Tom Bosley, Barbara Cason, Joyce Devitt, Scott Hyland

22.20 YERLİ SİNEMA "Dağdan inme"

Yönetmenliğini: Metin Erksan'ın yaptığı başlıca rollerini, Engin Çağlar, Fatma Girik,Gülistan Okan,Nükhet Duru'nun paylaştığı filmde, uçak kazasından kurtulan bir gence yardımeden köylü kızının maceraları konu ediliyor.

Yedi Tepeden 21.20

Programa katılan sanatçılar ve okuyacakları parçalar: Ramazan Şenses "İndim yarin bahçesine kalenin dibinde" Özdemir Erdoğan "Doğanın kanunu"Hayri Pekşen "Çiçek nedir görmeden - Yanakların çiçektir" Tuncay Eraslan "Duydumki unutmuşsun- Hazan oldu kalbimde" Sezen Aksu "Hani-Sende benim hatıralarımdan birisin - Dört günlük bir şey" Jale Ertürk "Şimdi Hatıramızın - Gel sen bize akşam" programa Soner Özbilen iki türkü ile katılıyor.

Radyodan Seçmeler

TRT I

06.40 Günaydın 00.22 Hafta Sonu (Programı Ankara Radyosundan Elçin Temel ve Handan Yüney hazırladı. Program üç bölümden oluşuyor. Bir ve ikinci bölümünde gülmece, günlük olaylar, çeşitli meslek gruplarından kişilerle yapılan söyleşiler, öykü ve çeşitli müzik dallarından örneklere yer veriliyor. Programın üçüncü bölümünde konuklarla oluşturulan show yer alıyor. Türk Sanat Müziği, Türk Halk Müziği ve Türk Hafif Müziği

TRT II

08.00 Gün Başlıyor 09.40 Birimizin Derdi 10.00 Haftanın Getirdikleri (Bu programda, Fatoş Balkır "Merhaba" Ersen "Bu da Bizlerden" "Ve Baştan" Nükhet Duru "Sanki Değişmiş gibi" "Çocuklar" Özdemir Erdoğan "Gel de hastalanma" Coşkun Demir "Sana muhtacım" Barış Manço "Sarı Çizmeli Mehmet Ağa" adlı parçalarla geliyorlar.)

TRT III

08.00 Sabah Konseri 09.03 Merhaba 11.00 Öğleye Doğru 12.19 Sizin İçin Seçtiklerimiz 16.00 Tango'nun doğuşu ve gelişimi 17.09 Çağdaş Türk Sanat Müziği 18.00 Gençler İçin 20.00 Dünden Bugünden 21.00 Günümüzde Caz 22.09 Stüdyo FM 23.30 Ünlü Seslerden Ünlü Eserler 24.00 Gece ve Müzik

TV'de BUGÜN

17.00 HABERLER
17.05 HEİDİ
17.30 GENÇ KAYAKÇI
17.50 JETGİLLER
18.20 POP MÜZİK
18.50 TELEVİZYON FİLMİ
20.30 HABERLER
21.20 YEDİ TEPEDEN
22.20 TELEVİZYON-DA YERLİ SİNEMA
23.50 HABERLER

Demokrat Çocuk

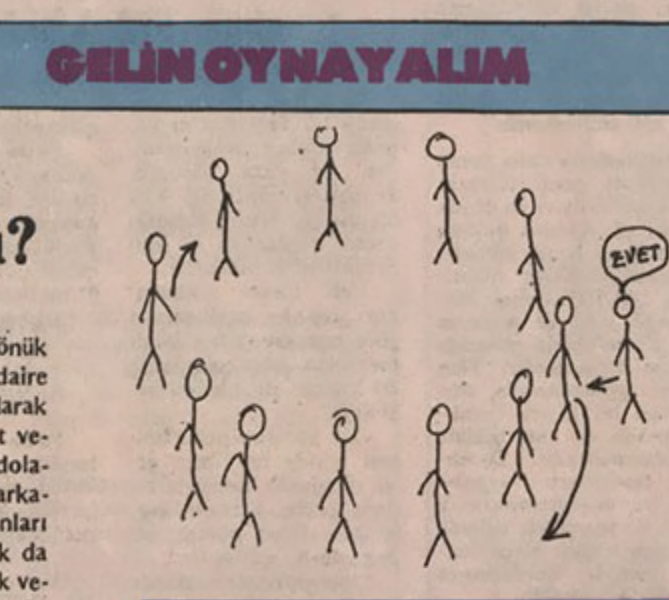

GELİN OYNAYALIM

Koyunları Gördün mü?

Çocuklar, yüzleri merkeze dönük olarak yedi metre çapında bir daire oluştururlar. Birisi "çoban" olarak bu guruptan ayrı durur. İşaret verilince çoban, dairenin dışında dolaşarak oyunculardan birisinin arkasında durur. Ve ona: "koyunları gördün mü?" diye sorar; çocuk da "nasıl giyinmişti?" diye karşılık verir. Çoban daireyi oluşturan çocuklardan birisini tarif etmeye başlar. "Siyah kazaklı, sarı ayakkabılı, çizgili pantalonlu" gibi şeyler söyleyerek o arkadaşını tanımlar. Diğeri çevresine bakınarak tarif edilen arkadaşını bulmaya çalışır, çobana benzettiklerinin isimlerini söyler. Doğru ismi söyleyince çoban "evet' der. Bu "evet" sözüyle birlikte tarif edilen çocuk dairenin etrafında koşmaya başlar. Diğeri, yani bulan çocuk da onu kovalamağa başlar. Çoban kovalayan çocuğun yerini alır. Tarif edilen çocuğun yerine hangisi önce gelirse oyunu kazanır, diğeri çoban olur.

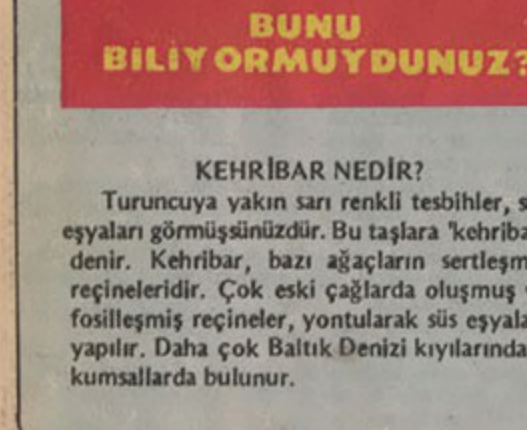

BUNU BİLİYORMUYDUNUZ?

KEHRİBAR NEDİR?

Turuncuya yakın sarı renkli tesbihler, süs eşyaları görmüşsünüzdür. Bu taşlara 'kehribar' denir. Kehribar, bazı ağaçların sertleşmiş reçineleridir. Çok eski çağlarda oluşmuş ve fosilleşmiş reçineler, yontularak süs eşyaları yapılır. Daha çok Baltık Denizi kıyılarındaki kumsallarda bulunur.

SİZLERDEN

Dünya nüfusunun büyük bir kısmını çocuklar oluşturur. Dünyanın her yerinde çocuklar zor işlerde çalıştırılmakta. Bu çocuklar eğitim olanaklarından yoksunlar. Bunlar yetmiyormuş gibi, yetersiz besleniyor, daha doğrusu beslenemiyorlar.

Bu çocuklar sömürülmektedirler. Bir de geçen yıl Dünya Çocuk Yılı idi. Ve yetkililer çocuklara bir şeyler vermişçesine propoganda yapıyorlardı. Çocukların sorunları çoğalmaktadır. Açlığa terk edilen çocuklar vardır. Sömürülen ülkelerde çocuk sorununu çözmek imkansız mı? Dünya çocukları anne babalarının saflarında ilerliyorlar.

Nurcan (Tunceli)

AYDA BİR BİLE ET YİYEMİYORUZ NEDEN?